

HAFTALIK SİYASİ GAZETE

SOSYALİST CUMHURİYET

SAYI: 263 / 20 Aralık 2022 - 5 TL

TKH GENEL BAŞKANI AYSEL TEKEREK

**Tarikat ve Cemaatler
Türkiye'nin Azgın
Azınlığıdır!**

S.10

BAŞYAZI

Sayfa 3

**Devrimciler, burjuvazinin
yanında saf tutmaz!**

PUSULA

Sayfa 10

**Laiklik Sınavı:
Jakoben Olunmalı**

**SOSYALİST GÜÇ BİRLİĞİ, 'LAİKLİK' İÇİN SOKAĞA ÇIKTI:
TARİKATLAR VE CEMAATLER
KAPATILACAK!**

Sosyalist Güç Birliği, 'Laiklik' İçin Sokağa Çıktı: Tarikatlar ve Cemaatler Kapatılacak!

"Tarikatlar ve cemaatler kapatılacak: Laiklik kazanacak" sloganıyla Kadıköy'de gerçekleştirilen eylemde, "Tarikat, cemaat düzenine son", "Yobazlardan hesabı emekçiler soracak", "Karanlığa teslim olmayacağız", "Yobazlardan hesabı kadınlar soracak", "Tarikat cemaat hepsi kapatılsın", "Gerici hırsız halk düşmanı AKP" sloganları atıldı.

Devrim Hareketi, SOL Parti, Türkiye Komünist Hareketi ve Türkiye Komünist Partisi'nin öncülüğünde ve bir dizi aydının desteğiyle kurulan Sosyalist Güç Birliği 'laiklik' için sokağa çıktı.

SGB adına konuşan Yürütme Heyeti Üyesi Oğuz Oyan, "20 yıllık kesintisiz iktidarı boyunca dinci siyaset Cumhuriyeti adım adım kurucu ilkelerinden uzaklaştırdı ve kurumlarını teslim aldı. İktidar, liberallerin 'özgürlükçü laiklik' uydurmasından da destek alarak laikliği inanç özgürlüğüne indirgedi ve içeri boşalttı; böylece laikliği adeta Sünni tarikatların koruyucu kalınasına dönüştürdü" dedi.

"Cumhurbaşkanı, göreve başlarken ettiği yemine bağlı kalmayarak laikliğe aykırı her düzenlemeye arka çıkıyordu; Anayasa'nın egemenliği düzenleyen maddesinin karşı çıkmayı sürdürerek tarikat ve cemaatlerin, kaynağını Anayasa'dan almayan devlet yetkisi

kullanmalarına göz yummayı günlük uygulamalara dönüştürdü. Tarikatların askeriyede, yargıda, eğitimde, devletin her kurumunda hatta toplumun bütün kılcal damarlarında örgütlenmelerine, kamu kaynaklarını sömürmelerine zemin hazırlamaktan geri durmadı" diyen Oyan, konuşmasının devamında şu ifadeleri kullandı:

"Cumhuriyet Türkiye'sinde cumhuriyetin temel ilkelerini açıkça ve her ortamda savunabilmek bir cüret sorunu haline geldi; özellikle de laikliği açıkça savunmak giderek bir "medeni cesaret" konusu oldu. Cumhuriyetin kurucu partisinin genel başkanı bile laikliği savunmak bir yana laiklik sözcüğünü ağzına almaktan dahi kaçınıyor oldu. Bu durumda meydan dinçilere daha fazla kaldı."

"Hiranur Vakfı'nda meydana gelen sistematik çocuk tecavüzü, bu tür olayların ne ilki ne de sonucusudur" diyen Oyan, "Laiklik, demokratik bir rejimin olmazsa olmazıdır. Laiklik yoksa demokrasi de yoktur. Nitekim Türkiye'nin bugünkü görüntüsü tam da budur. Her ikisi de yoktur. Sosyalist Güç Birliği, emeğin Cumhuriyetini kurma yolunda laiklik alanını en önemli mücadele başlıklarından biri olarak boşuna seçmedi. Sosyalist Güç Birliği, Türkiye toplumunun yarınlara umutla bakabilmesi için var."

BAŞYAZI

Devrimciler, Burjuvazinin Yanında Saf Tutmaz!

AKP eliyle kurulan rejimin karakteri konusunda, Türkiye solu açısından, bir tartışma bulunmuyor. Türkiye, son 20 yıldır, bir karşı-devrim süreci yaşamıştır ve bu karşı-devrimin sonucu ise sermayenin gerici çıplak diktatörlüğü olmuştur. Bunu, tek adam rejimi, saray rejimi ya da istibdat rejimi gibi daha popüler kavramlarla tanımlamak da mümkün. Ancak eninde sonunda, AKP, doğrudan sermaye sınıfının partisi olarak bir sınıf diktatörlüğünün politik temsilcisidir. Geçmişte de böyleydi, AKP'nin farkı ise bunun gerici ve çıplak halini temsil etmesidir.

AKP, burjuva devletin görece özerk konumuyla "oynamıştır". Ve bugünkü düzen içi tartışmaların yürütüldüğü çerçeve, özünde, devletin bu "görece özerk" konumuna yeniden oturtulmasıyla ilgilidir. Ancak ister AKP ister muhalefet ister devletin her türlü odağı ya da sermaye sınıfının bütün kanatları olsun düzenin bütün güçleri açısından sermayenin egemenliğini asla tartışma konusu yapılmamaktadır. NATO üyeliği, Gümrük Birliği, piyasa ekonomisi, özelleştirme, dış borca bağımlılık, sermayenin çıkarlarının gözetilmesi gibi bir dizi başlıkta düzenin bütün aktörleri ortak bir zemine sahiptir.

Başkası mümkün değildi. Türkiye kapitalizminin gelişim çizgisi, emperyalizme ekonomik, siyasi ve askeri bağımlılık zemininde çizilebilir. Başta emperyalizm, sermaye devleti ve sermaye sınıfı olmak üzere egemen güçlerin çıkar ve tercihlerinin bir sonucu olarak AKP Türkiye'de iktidara taşınmıştı. AKP'nin burjuva siyaset açısından bile ucube olarak değerlendirilmesi hem tarihsel hem de politik/toplumsal koşullar açısından kategorik olarak mümkün değildir. Kaldı ki AKP'nin dış politikası ABD emperyalizminin çıkarlarıyla paralel BOP eşbaşkanlığı ile uyguladığı ekonomik model ise Derviş'in adıyla anılan emperyalist tekellere peşkeş siyasetiyle yalnızca tanımlanabilir.

AKP kendisini "vesayet karşıtı", "yeni Türkiye'nin kurucusu", "milli irade temsilcisi" ya da "demokrat" olarak gösteredursun, tam da kendisini tanımladığı sıfatlar ile AKP eliyle kurulan rejimin uzaktan yakından ilgisi olmadığı sadece ülkenin solcuları değil bugün doğrudan İslamcı daire içinde bulunanlar açısından da artık kabul görmektedir.

AKP şaşırtmamıştır. İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı İmamoğlu'na, siyasi yasak koyma girişimi, son 10 yıldır AKP'nin baskıcı ve totaliter karakteriyle uyumludur. AKP, ülkenin kaderini belirleyecek seçimler öncesi, korkusunu dışa vurmuş, iktidarı kaybetmemek için elindeki bütün enstrümanları devreye sokabileceğinin bir örneğini daha göstermiştir. Böylesi bir adımın politik

ve toplumsal meşruiyetinin zayıflığı ortadadır ve AKP'nin yargıyı siyasi bir sopa olarak kullanmasının bir başka örneği olarak bu durumun politik sonuçlar doğuracağı da açıktır.

AKP azınlık iktidardır ve gittikçe inandırıcılığını yitirmektedir. AKP'nin şu ya da bu ölçüde belli bir toplumsal güce dayandığını da bilmekle beraber bugün AKP'nin siyaset alanı gittikçe daralma eğilimi taşımaktadır.

Peki, AKP'nin 20 yıllık iktidarının kaderini belirleyecek seçimler, sol ve devrimciler açısından önemsiz sayılabilir mi? Yukarıdaki satırlar 20 yıllık iktidarının temel karakterini ortaya koyarken, bu saptama AKP'nin karşı-devrimini önemsiz kılabilir mi? Elbette değil. Bugün toplumsal bir tepkinin ortaya çıktığı bir dönemde, böylesi bir tepkiyi yok saymak siyaset dışı bir yaklaşım olacaktır. Bununla birlikte karşı-devrim sürecinin önünün kesilmesi ya da başka bir deyişle 20 yıllık iktidarın son bulmasının, ülkenin ilerici yürüyüşünde önemli bir dönemeç olacağı da herkes için açık olmalıdır.

Mesele şudur: AKP iktidarına karşı gelmek ile düzenin başka seçeneğinin destekçisi haline gelmek kaçınılmaz bir durum mudur? AKP'ye hayır demek doğrudan düzenin restorasyoncu güçlerine ya da düzen muhalefetine ya da burjuvazinin bir başka kanadına destek vermek ve düzen güçleriyle aynı safta buluşmak siyaseten kaçınılmaz ve doğal midir?

Yıllar önce benzer tartışmalar Türkiye solunda yaşanmıştı. Birgün Gazetesi yazarı Melih Pekdemir'in geçmişte türban tartışmaları olduğu zaman "özgürlükçüyüz ama aptal değiliz" başlığı ile yazdığı yazıya değinmek bugünkü tartışmalar bağlamında akıl tutulmasına karşı yararlı olabilir. Özgürlükçü olmanın gericiliğe politik desteğe dönüşmemesi gerektiğini hatırlatan yazıyı yeniden hatırlayıp benzer bir vurguyu bugün için de yapmamız şart oldu: AKP'ye karşıyız, ancak saf değiliz!

AKP ve MHP'nin gerici ve faşist iktidarına karşı gelmek, karşı durmak, buna karşı güncel siyasal mücadelenin içinde yer almak ile AKP'nin içinden çıktığı Saadet Partisi ile, AKP'den kopan Davutoğlu ve Babacan ile ve MHP'den kopan Meral Akşener ile aynı safta bulunmak ne doğal ne kaçınılmaz ne tesadüf ne de taktiktir! AKP'ye hayır demek ile düzenin bir başka sağ cephesiyle yan yana düşmek iki ayrı politik tutumdur. Ne yazık ki Türkiye solunun bir kısmı, siyasal ikbal uğruna akıl tutulması yaşamaktadır.

Devletin görece özerk konumundaki değişim, ül-

kenin egemen gücü sermaye ile emekçilerin arasındaki çelişkiyi ortadan kaldırmıyor. Sosyalistler, demokratik taleplere sahip çıkar, ancak emek ile sermaye arasındaki uzlaşmaz çelişkiyi yok sayabilirler mi? Zira burjuva demokrasisi ile sosyalist demokrasi arasında da büyük farklar bulunur. Biri sermayenin sınıf diktatörlüğünün bir tezahürü iken sosyalist demokrasi halkın devlet yönetimine katılımı merkeze koyduğu bir anlayışı ifade eder. Bugün düzenin kendisini revize ya da restore etme siyasetinden demokrasi çıkarmak ya da beklemek, kelimenin tam anlamıyla safıktır, değilse reformizme kapı açar!

Sosyalizm gelmeden "gerçek demokrasi"nin geleceğini söylemek gibi basit bir tezi burada bir kez daha ifade etmek gerekir mi? Ayrıca bunu sağ bir cephe olarak Millet İttifakı'ndan beklemek...

Türkiye solunun bir kısmının Millet İttifakı'nın olası adaylarından birisi olan İmamoğlu'na konulan siyaset yasağına karşı Millet İttifakı'nın Sarıhane çağrısına katılım çağrısı yapması bir yana doğrudan katılımı, bugün devrimci siyasetin eğik düzlemde adım adım düzen siyasetine kayışının bir örneğidir. Tek adam faşizmine ve yasağa karşı tepki vermek bu tepkiye karşı devrimci bir eylem koymak ile gerici-faşist kimlikleri açık olan düzen aktörleriyle aynı safta buluşmak bir ve aynı şey değildir. Devrimci siyaset, duracağı çizgiyi iyi belirlemelidir.

Hele hele Emep Genel Başkanı Ercüment Akdeniz'in miting otobüsü üzerine çıkması ve Akşener'le, Hüseyin Baş'la birlikte boy göstermesi, demokratik bir eyleme destek vermenin çok ötesinde bir anlama sahiptir.

Bizim yolumuz başkadır. Birileri "milletvekilliği ikbali" için devrimci siyasete bin bir türlü takla atabilirler, ancak biz işçi sınıfının ve emekçi halkın örgütlü mücadelesini örmenin yolundan şaşmaya çağız!

Devrimci siyaset, aynı zamanda, Meclis basın odalarında, kürsüsünde ve televizyonlarda "radikal ve sert konuşmalarla" ya da "devrimci dışavurumcu görüntü vermekle" olmuyor. Açıktır ki, bunlar, reformist siyasetin takiyesinden başka bir şey değildir.

Yıllar önce söylediğimiz sözü bir kez daha tekrar etmek gerek: "Devrimci teori olmadan devrimci pratik olmaz!". Nitekim olamıyor da!

Bizim takiye yapmaya ihtiyacımız bulunmuyor. Varsın burjuva siyaset bizi görmezden gelsin. Görmezden gelemecekleri gün yakındır!

İşçi Sınıfının Gücü Yasaklarınızdan Büyüktür!

İşçi sınıfının gücünün görülmesini istemeyen AKP, sermaye ile kol kola grev yasaklamaya devam ediyor!

Kocaeli'nde bulunan Bekaert İzmit Çelik Kord Sanayi A.Ş.'de süren toplu iş sözleşmesi uyuşmazlığa gitmiş ve sendika tarafından grev kararı alınmıştı. Sendikalar tarafından alınan grev kararları Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın kararıyla ertelendi. Yaklaşık 400 işçiyi kapsayan grev kararları 60 gün süreyle ertelendi. Sendikal dünyadakiler bilmektedir ki bu grev yasaklamaktır.

Resmi Gazete'de geçen hafta yayımlanan Cumhurbaşkanı kararı uyarınca, Bekaert İzmit Çelik Kord Sanayi A.Ş.'ye ait işyerinde Birleşik Metal-İş Sendikası, Bekaert Kartepe Çelik Kord Sanayi A.Ş.'ye ait işyerinde de Özçelik-İş Sendikası tarafından alınan grev kararları, "milli güvenliği bozucu" nitelikte görüldüğünden 60 gün süreyle ertelenmesine karar verildiği açıklanmıştı. Ücret konusunda anlaşılmasının ardından Bekaert işçileri, grev kararı almıştı. 43 lira olan saat ücretleri ilk 6 ay için seyyanen 28 lira artı. Yüzde 40 zam yapılması gerektiğini talep eden işçiler, işverene 13 Aralık'a kadar süre tanıdı. Çareyi AKP'de bulan fabrika yönetimi grev yasaklatma yoluna gitmiş, işçiler ise buna karşı fiili grev uygulamasını başlatmışlardı.

İktidar sermayenin yanında yer alırken Bekaert işçileri, yasak kararını tanımadı. Birleşik Metal-İş üyesi işçiler fabrika içinde bir araya gelerek "Bu işyerinde grev var" pankartı açtı. Fabrika bahçesinde yürüyüş yapan işçiler sık sık "İsyen, grev direniş", "İşçiler açken patronlara huzur yok" sloganlarını attı.

Cumhurbaşkanı Danışmanı Fabrika Avukatı

Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan'ın kararıyla erteleme adı altında grevi yasaklanan İzmit Bekaert fabrikası işçileri, yasağa rağmen fiili grev eylemini 2. haftasında sürdürüyor.

Fabrikada grevi sürdüren DİSK'e bağlı Birleşik Metal-İş Sendikası'nın Genel Başkanı Adnan

Serdaroğlu, Cumhurbaşkanı Başdanışmanı Mehmet Uçum'un daha önce bu fabrikanın avukatı olduğu söyledi.

Adnan Serdaroğlu, "Mehmet Uçum, bu fabrikanın daha önce işveren avukatı olduğu için genel müdürün arkadaşı. O sebeple işveren, grevin erteleneceğinden haberi olduğundan bizim tekliflerimize bir cevap vermedi" diye konuştu.

Cumhurbaşkanı Erdoğan 30 Aralık 2018'de partisinin il başkanları toplantısında, "Bizimle beraber grev denilen olaylar ortadan kalktı. Şimdi grevler yok. Grev olmuyorsa işçinin hakkını veriyorsun, hukukunu gözetiyorsun demektir" dese de AKP iktidarı döneminde, 2003 yılından 2022 yılına kadar toplamda 19 grev alınan kararlarla engellendi. DİSK-AR'ın verilere göre yasaklanan grev kararlarından 195 bin işçi haklarından edildi.

Kocaeli'nde 'milli güvenliği bozucu nitelikte' olduğu gerekçesiyle grevin "60 gün" ertelenmesi kararının bir 'yasaklama' olduğunu ifade eden Serdaroğlu, "60 gün içinde tekrar greve çıkma şansınız olmuyor. Üst mahkemeye başvuruyorsunuz, o süreç 2 yılda ancak bitiyor. 60 gün içinde grev tekrarlanamayınca yetkiniz düşüyor. Karar, yıllar sonra çıkınca bir anlamı olmuyor. Yıllar sürecek bir mahkeme sonucunu beklemek değil, meşru ve fiili haklılığımızı ortaya koyarak mücadelemizi sürdüreceğiz" dedi.

Sermayenin neden AKP iktidarını 20 yıldır devam ettirdiğini gösteren en net veriler önümüzde bu şekilde saçılmaktadır. Aymazlık derecesinde grev yasaklamayı savunabilen bu iktidar işçilerin örgütsüzlüğüne, sarı sendikaların işçileri satacağına ve sosyalistlerin bu dönem zayıf olmasına güvenmektedir. İşçi sınıfı örgütlüğünü hızlandırmazsak bu bela ile daha çok uğraşmamız gerekecektir.

Sınıf Tavrı ve TKH'den Grevdeki Bekaert İşçilerine Ziyaret

Sınıf Tavrı ve Türkiye Komünist Hareketi (TKH) grevdeki Bekaert işçilerini grev çadırında ziyaret etti. Sınıf Tavrı Sözcüsü Kemal Parlak dayanışma ziyaretinde yaptığı konuşmada "İki gün önce açlıktan 6

yaşındaki bir kız çocuğu öldü, yine dün bir üniversiteli genç otobüste açlıktan bayıldı. Memleket bu halde. Buradaki birçok insan meslek hastalığına yakalanıyor. Bu durumun değişmesi lazım. Bu durum ancak ve ancak işçi sınıfı müdahale ederse değişir" dedi.

TKH Genel Başkanı Aysel Tekerek ise konuşmasında "İşçi sınıfı kararlıysa, işçi sınıfı inat ederse bütün ezberleri, bütün planları bozar. O yüzden sizin örgütlülüğünüz sadece bu işyeri için değil tüm ülke için gerçek ve tek umuttur. Biliyoruz ki bu düzeni değiştirirse işçi sınıfı değiştirir ve Türkiye'de böyle bir işçi sınıfı var." İfadelerini kullandı.

Tarikatçılar Çocuk İstismarcılarına Sahip Çıktı

6 yaşında çocuğa gelinlik giydirilip yıllarca istismar edildiği iddiaları ile ilgili gözaltına alınan baba Yusuf Ziya Gümüşel ve Kadir İstekli hakkında tutuklama kararı verildi. Geçtiğimiz günlerde basında yer alan haberlerin ardından Türkiye'nin gündemine oturan çocuk istismarı, tarikat ve cemaatlerde yaşanan karanlığı bir kez daha ortaya koydu.

İsmailağa Cemaatine bağlı Hiranur Vakfı'nın Kurucusu Yusuf Ziya Gümüşel'in 6 yaşındaki kızını o dönem 29 yaşında olan kendi müridi Kadir İstekli ile dini nikah kıyarak 'evlendirdiği' ve yıllarca süren çocuk istismarında suç ortağı olduğu ortaya çıkmıştı.

İstanbul Anadolu 2. Ağır Ceza Mahkemesi sanıklar Kadir İstekli ve Yusuf Ziya Gümüşel hakkında üzerlerine atılı suçun vasıf ve mahiyeti, atılı suçun katalog suçlardan olması, bilirkişi raporu, bu suç için yasada ön görülen alt ve üst sınırları, bu nedenle oluşan kaçma şüphesi ve mevcut delil durumu nedeniyle ayrı ayrı tutuklanmalarına yönelik haklarında yakalama emri çıkartılmasına karar vermişti.

Anadolu Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından davaya ilişkin hazırlanan iddianamede, baba Yusuf Ziya Gümüşel ile anne Fatıma Gümüşel'in "zincirleme şekilde çocuğun cinsel istismarı" suçundan 22 yıl 6 aya kadar hapisle cezalandırılması isteniyor.

H.K.G'nin evlendirildiği Kadir İstekli hakkında ise "zincirleme şekilde çocuğun cinsel istismarı" ve "cinsel saldırı" suçlarından 67 yıl 10 ay 15 güne kadar hapis cezası talep ediliyor.

Tarikat Üyeleri Adliye Binasının Önünde İstismarcıları Savundu, Tehditler Savurdu

İsmailağa tarikatından Yusuf Ziya Gümüşel ve Kadir İstekli'nin yargılandığı adliye önünde açıklama yapan İsmailağa Cemaati üyeleri, 'Birtakım iftiralarla, baskılarla olayı bu şekilde tarikatlar kötüdür, cemaatler kötüdür algısını asla kabul etmediğimizi beyan ediyoruz' dedi.

Yargılamanın yapıldığı Kartal Adliyesi önüne gelen tarikat üyeleri adına konuşan Recep Konuk "Yaklaşık 2 yıl önce yargıya intikal etmiş bir olayın, azgın azınlığın baskılarıyla pompalamasıyla birlikte şu an hocalarımızın derdest edilip, tutuklamaya döndürülmesini esefle kınadığımızı buradan

arz ediyorum" dedi. Konuk şikayetçi olan istismar mağduru kadına ve istismara tepki gösteren milyonlara saldırdı.

Açıklamanın devamında ise "Henüz yargı sürecinde olan bir konuyu atılan iftiralarla birlikte özellikle Yusuf hocamıza karşı bu şekilde gözaltına alınıp, tutuklamaya sevk edilmesini anlam veremediğimizi kamuoyuna açıklamak istiyoruz. Buradan tüm Türkiye'deki vicdanlara sesleniyorum. Birtakım iftiralarla, baskılarla olayı bu şekilde tarikatlar kötüdür, cemaatler kötüdür algısını asla kabul etmediğimizi beyan etmek istiyoruz. Bu filmi daha önce izlettik. Kötü yolda olan bir kadına o giysi giydirildi ve bu tüm Türkiye'ye sunuldu. Bunun algı operasyonu olduğunu görüyoruz. İnşallah bu zamanlar ortaya çıkacaktır" ifadeleri yer aldı.

Tarikat ve cemaatlere bağlı yurtlarda bugüne kadar çok sayıda istismar, şiddet ve intihar vakası ortadayken son yaşanan istismar vakasının üstünü kapatmaya ya da münferit bir olay olarak lanse etmeye çalışan gerıcilerle karşı toplumun büyük kesimi tarikat ve cemaatlerin dağıtılması talebini her mecrada yükseltmeye devam ediyor.

Prof. Dr. Uğur Kutay Gerıcilerin Hedefinde!

Yıldız Teknik Üniversitesi'nde (YTÜ) öğrenci olmadıkları öğrenilen faşist bir grup, gerıciler ile iktidara yakınlığıyla bilinen gazeteler tarafından hedef gösterilen ve derste paylaştığı görüşleri nedeniyle 'dini değerlere hakaret' suçlamasıyla hakkında soruşturma açılan YTÜ Öğretim Üyesi ve BirGün yazarı Uğur Kutay'ı hedef aldı.

Camiye namaza geldikleri belirtilen grup, okul içinde tekbir getirerek yürüyüş gerçekleştirdi.

Yaşanan olayın ardından ortak bir açıklama yayınlayan SOL Genç, FKF, TKP ve TKH, Kutay'ın günlerdir ülke gündemine oturan İsmailağa tarikatındaki çocuk istismarı vakasına karşı sözlerinden dolayı hakkında soruşturma açıldığını hatırlatarak "Çocuk

istismarını meşrulaştıran, çocuklara tecavüz eden, kadınların ve gençlerin geleceğini çalan bu gerici yapılanmalar bugün hocamızı hedef gösteriyor. Gerıcilerin bu gücü nereden aldığı ortadadır. Ülkemiz AKP tarafından 21 yıldır tarikat ve cemaatlerin eline terk edilmiştir" denilen açıklamada, YTÜ Rektörlüğüne "Bu gerici grupları okula hangi gerekçeyle aldınız, tekbirler eşliğinde kampüste yürünmesine neden müsaade ettiniz? soruları yöneltildi.

Gençlik örgütleri, "Cemaatlerinizde, tarikatlarınızda yaşananları gündem değiştirme çabalarınız boşadır. Tarikat ve cemaatler, ülkemizin üzerine çöreklenmiş gerici yapıları memleketimizden mücadelemizle temizleyeceğiz" açıklamasında bulundu.

Bir Karanlık Cinayet: Ali Serkan Eroğlu

Ege Üniversitesi İletişim Fakültesi tuvaletinde asılı halde bulunan Ali Serkan Eroğlu'nu ölüm yıldönümünde saygıyla anıyoruz...

İzmir'de 1997 yılında gözaltına alınan ve 20 gün sonra Ege Üniversitesi İletişim Fakültesi tuvaletinde asılı halde bulunan Ali Serkan Eroğlu cinayetini unutmak mümkün değil.

Kaldıraç dergisi okuru olan Eroğlu, gazetecilik bölümü 2. sınıf öğrencisiyken 27 Kasım 1997 tarihinde Karşıyaka Vapur İskelesi önünde sivil polislerce gözaltına alınarak İzmir Terörle Mücadele Şube Müdürlüğü'ne götürüldü. Burada işkenceye maruz kalan ve polislerce ajanlık teklif edilen Eroğlu, serbest bırakılmasının ardından İzmir Cumhuriyet Başsavcılığına işkence gördüğüne dair suç duyurusunda bulundu ve "Başıma bir şey gelirse, sorumlusu terörle mücadele şubesine bağlı polislerdir" dedi. 23 Aralık 1997 günü dersten çıktıktan sonra ortadan kaybolan Eroğlu, 24 Aralık günü Ege Üniversitesi İletişim Fakültesi tuvaletinde asılı halde bulundu. İlk incelemelerde Eroğlu'nun 24 saat önce yaşamını yitirdiği tespit edildi.

Otopsi Raporu

Abla Dr. Aylin Eroğlu'nun, ısrarı sonucu Eroğlu'dan alınan kan örnekleri İstanbul Adli Tıp Kurumuna gönderildi. Kan örneğini inceleyen İstanbul Adli Tıp Kurumu, 20 Mart 1998 tarihli raporunda, Eroğlu'nun kanında bir insanı bayıltacak miktarda kloroform ve etanol bulunduğuna yer verdi. Rapora göre asılma olayı, kloroform koklatılarak bayıltılmasından sonra gerçekleşmişti. Diğer yandan 24 saat boyunca tuvalette asılı kaldığı iddia edilen Eroğlu'nun cenazesinin bir gün boyunca kimse tarafından görülmemesi, akşam saatlerinde temizlik görevlileri tarafından bulunmuş olması da cinayet şüphesini arttırdı. Bornova Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından hazırlanan "Olay Yeri Keşif ve Ölüm Muayene Tutanağı"na göre Eroğlu'nun cansız bedeni bulunduğu bir ayağı klozet kapağı üzerinde basılı haldeymiş. Yine raporda Eroğlu'nun kesici aletle kesilen çantasının kol askısı ile kendini astığı belirtilirken, cesedin üzerinde herhangi bir kesici alet izine rastlanmaması da dikkat çekti.

Emniyet Müdürünün Sicili

Eroğlu'nun katledilmesinin ardından ölü bulunduğu tuvalette Savcı İskender Kutlu tarafından herhangi bir parmak izi incelemesi yaptırılmazken, dönemin İzmir Emniyet Müdürü Ahmet Demir daha soruşturma sonuçlanmadan ve deliller tam anlamıyla toplanmadan olaya "intihar" diyerek dosyayı ka-

pattı. Emniyet Müdürü Demir, olaydan 1 yıl sonra 1998 yılında Musevi İş İnsanı Nesim Maliki cinayetinde olayı örtbas ettiği ve Mafya Lideri Alaattin Çakıcı'nın Fransa'da tutuklanmasının ardından katil zanlısı Erol Evcil'e yardım ettiği gerekçesiyle açığa alındı.

Cinayette Zaman Aşımı

1997 yılında gözaltına alınıp bırakıldıktan sonra üniversitenin tuvaletinde asılı halde bulunan Ali Serkan Eroğlu cinayeti, üzerinden 20 yıl geçtikten sonra zaman aşımına uğradı.

Dava edilecek bir muhatap bulunmadığı için dava da açılmadı.

Eroğlu'nun ablası Dr. Aylin Eroğlu Şimşek 20 yılın ardından sosyal medya üzerinden yaptığı açıklamayla durumu şöyle duyurmuştu: "23 Aralık 1997'de öldürüldü 19 yaşındaki Serkan kardeşim. 20 sene önce bugün... Zaman aşımı bugün gerçekleşti... Artık çanak çömlek patladı diyerek ortaya çıksalar bile adalet tecelli etmeyecek. Bilmedikleri tek şey şu ki; ilahi adalette zaman aşımı yok!".

Fransa'da Nazi Devriyesi

Fransa'nın Strazburg şehrinde Europe 1'in istihbarat notuna göre Fransa-Fas maçının ardından Neo-Nazi holiganlarının devriye gezmeyi planladıkları belirtiliyor.

13 Aralık Salı akşamı, Media Europe 1 Katar'da düzenlenen FIFA Dünya Kupası'nın Fransa-Fas yarı finali akşamına iç bir istihbarat notundan bir makale yayınladı. Bu makalede Nazilerin Fransa -Fas maçının ardından şiddet içeren eylemler gerçekleştirebilecekleri yazıyor. 12 Aralık Pazartesi tarihli bu notta Strazburg şehri

çokça bahsedilmekte.

Bilindiği üzere Strazburg şehri eski bir Alman şehri. İkinci Dünya Savaşı sonrası yapılan anlaşma ile Fransa tarafına dahil edilmiş ve kendilerine ait "ALZASCA" denilen Alman diline yakın bir dilleri var ama günümüzde özellikle yeni neslin bu dili neredeyse unuttuğunu söylemek mümkün.

Naziler tarafından daha önce Strazburg'un Espelenad mahallesinde bir dernek kurulmuş

ama açılan dava ile halkın tepkisi ve hükümet tarafından dernek kapatılmış ve faaliyetlerine son verilmiş. Ama şu an Naziler illegal olarak faaliyetlerine devam etmekte. Strazburg şehri çok fazla göçmenin barındığı ve göç alan bir şehir. Hem bugün yaşanan ekonomik dengesizlikler, hem emperyalizmin Ortadoğu ve Rusya ile içine girdiği çıkmaz durumdan kaynaklı yaşanan göçler ülkede milliyetçiliğin tekrar yükselmesine neden oldu.

TKH Gençliği:

AKP "MÜJDENİ" BAŞINA ÇAL!

İNSANCA YAŞAM İÇİN GENÇLİK MÜCADELEYE

AKP'li cumhurbaşkanı Erdoğan'ın son yaptığı açıklamaya göre KYK öğrenim kredi ve bursu 850 TL'den 1250 TL'ye yükseltmiştir.

AKP iktidarının sermaye yanlısı ekonomi politikalarının sonucu olan ekonomik kriz ve yaşadığımız hayat pahalılığı gün gibi ortadadır. Yaşam koşulları her geçen gün daha da zorlaşırken Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın bir müjde gibi açıkladığı KYK kredi ve burs miktarındaki artış öğrencilerin yaşadığı ekonomik sıkıntıların yanında develede kulak kalmaktadır.

Yüksek yurt, kira, yol ve yemekhane fiyatlarına maruz kalan; okul kitap ve gereçlerinin masraflarını karşılayamayan; okurken çalışmak zorunda olan gençlik AKP eliyle bu hale getirilmiştir. Bugün iktidarın gençliğe reva gördüğü ise 1 aylık yurt fiyatına dahi karşılık gelmeyen kredi miktarıdır.

Gençlik ve Spor Bakanı'nın birkaç gün önce "devrim niteliğinde artış" diyerek yaptığı açıklamalar olsa olsa gençliğin aklıyla dalga geçmeye çalışmak olacaktır.

Dünyanın en iyi kredi ve burs alt yapısına sahip olduğunu iddia eden AKP iktidarının "en iyi" olarak gördüğü kredi ve burs alt yapısı, öğrencilerin insanca yaşayabilmesine olanak sağlamamaktadır.

Bursların yetersizliği bir yana, piyasaya açılan memleketimizde bizleri okumak için çalışmak ve hatta borçlanmak zorunda bırakan AKP iktidarı boş lafı bırakmalıdır.

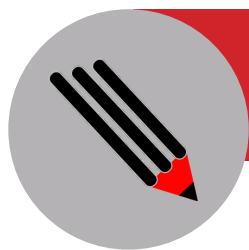
Gençliğin insanca yaşayabileceği bir düzen ancak emeğin iktidarında mümkündür. Bu anlamıyla ne AKP'nin ne de düzen muhalefetinin gençliğe

sunacağı bir gelecek yoktur.

Kamu kaynaklarını yağmalayan AKP, gençliğe müjde olarak sunduğu kredi sistemini alıp başına çalsın.

Üniversiteli gençlik olarak tavrımız bellidir. Eğitim tamamen ücretsiz olmalı, barınma, beslenme, ulaşım gibi temel haklar devlet tarafından karşılanmalıdır. Bütün öğrencilere burs sağlanmalıdır. Bütün okullar, yurtlar devletleştirilmeli; piyasa elini sadece üniversiteden değil memlekette de çekmelidir.

TKH Gençliği, yalnızca bugününü değil yarını yağmalayanlara karşı tüm gençliği insanca yaşam için mücadeleye çağırıyor!

Genç Köşe

Bir İlginç Devrim Hikayesi

İnsanlık tarihi birçok tarihi dönemece tanık oldu. Sınıfların çatışması birçok savaşı, hikâyeyi, yenilgiyi ve devrimi bu tarihe eklemiştir. Devrimler tarihinden bahsettiğimizde sayfalar epey kabarıklar olur bu sebepten. Kimi zaman kazanımların kaybedildiği karşı-devrimlerden, kimi zaman ise tarihsel bir sıçrama olan ilerici adımlardan bahsedebiliriz. Aklınıza birçok farklı devrim hikayesi gelmiş olabilir; 1789, 1917, 1923...

Bu yazı ise farklı bir devrim "hikaye"sine yanıt vermekte. KYK 2023 burs ve kredi ücretlerine zam yapılacağını açıklayan Gençlik ve Spor Bakanı Mehmet Muharrem Kasapoğlu, bu durumu "Bu yıl da bir devrim yapacağız" diyerek duyurmuştu.

2022 yılında 850 TL olan KYK burs-kredi ödemesi 2023 yılında 1250 TL olarak açıklandı. Bir üniversite öğrencisinin 1250 TL ile devrim hissiyatına kapılması ise güncel ekonomik koşullar altında gerçeklikten çok uzak bir noktada. AKP iktidarı zam miktarına vurgu yaparken enflasyonu, alım gücünün azalmasını, kira-yurt sorununu, işsizliği ve geleceksizliği görmezden gelmeye devam ediyor. AKP derinleşen ekonomik krize kayda değer bir çözüm üretmemişken KYK burs-kredilerinin alım gücüne etkisini günden güne eriyen Türk lirası ile açıklamak mümkün olmuyor. Dışa bağımlılığın arttığı ülkemizde alım gücünü dolar kuru üzerinden ortaya koymak ekonomi bilimi açısından daha tutarlı. Gelin KYK kredi-burs ödemeleri yıllar ilerledikçe alım gücü konusunda nasıl bir "devrim" gerçekleştirmiş inceleyelim.

Açıklanan devrim ve müjdelerin gençliğin yaşamı ile alakası olmadığı açıkça ortada olmasına rağmen söylenenler, geleceksizlikle boğuşan gençliğe buna reva görmekle ve kaynakların kullanım tercihiyle açıklanabilir. Devrim niteliğinde açık-

lanan miktar insanca bir yaşamın kıyasına dahi uğramamaktadır. Dışa bağımlı hale getirilmiş, eğitiminden sağlığına kadar her alanı piyasalaştırmış ülkemizde eğitim hayatını devam ettirmeye çalışan gençlik bu piyasacı anlayış tarafından bataklığa itilmektedir.

Ülkemizde iktidarın "ihtişamını" gösterdiği söylenen saray sadece bir günde 10 milyonlarca TL gider kalemine sebep oluyor. Açıklanan ekonomi modelleri emekçi kesimlerin yoksullaşmasıyla

dahi ulaşmıyor. Yetişkin bir bireyin sağlıklı beslenmesi için gereken asgari tutar 2005-2116 TL aralığında. 4-6 yaş arasındaki bir çocuk için ise rakamlar açlık sınırında 1486 TL'yi gösteriyor.

İstatistiklere bakarak yorum yaptığımızda memleketteki gerçeklikten farklı bir şey görünmediği ortada. Birim fiyat olarak artan KYK ödemesi gıda, ulaşım, barınma, beslenme, sağlık, eğitim için azalmış durumdadır. Açlık sınırının dahi altında olan 1250 TL, diğer gider kalemleri eklenerek

YIL	KYK KREDİSİ	DOLAR KARŞILIĞI
2016	400 TL	135 DOLAR
2017	425 TL	120 DOLAR
2019	500 TL	95 DOLAR
2021	650 TL	78 DOLAR
2022	850 TL	48 DOLAR
2023	1250 TL	67 DOLAR

sonuçlanıyor. Barınma, su, elektrik, sağlık, doğal gaz, sağlık, eğitim, ulaşım gibi birçok temel hak ve ihtiyaç kar hırsıyla satılıyor. Yandaş şirketlere ihaleler dağıtılırken, şirketler yüksek kar oranlarını açıklarken gençler penceresiz, sıkış tepiş odalarda yoksulluğa mahkûm ediliyor. Ülke kaynakları fetvalar dağıtan diyanete aktarılıyor.

Devrim olarak açıklanan 1250 TL ise Birleşik Metal-İş Araştırma Merkezi'nin (BİSAM) 2022 Kasım ayına ilişkin açıkladığı Açlık ve Yoksulluk Sınırı rakamlarına göre yetişkin bir bireyin açlık sınırına

ortaya çıkartılan yoksulluk sınırına yakın dahi değildir.

Gençlik asgari yaşam koşullarını kabul etmemelidir. İnsanca yaşam talebi okumuş gençliğin sorumluluğu olarak görünmelidir. Emekçilerin yaratmış olduğu yaşam bir halkın gençliğinden çalınmaktadır. İnsanca bir yaşam kavgası haklılık ve zorunluluğun kavranmasıyla gençlik içerisinde yükseltilmelidir.

■ Mustafa Yalçınkaya

TKH Genel Başkanı Aysel Tekerek

“Tarikat ve Cemaatler Türkiye’nin Azgın Azınlığıdır!”

“Bugün ülkemizin en temel toplumsal ve siyasi sorunu tarikat ve cemaatlerdir. Tarikat ve cemaatlerin ördüğü karanlık artık yurttaşların doğrudan yaşam tarzına müdahaleye dönüşmüştür. Bugün tarikat ve cemaatlerin gerici baskısı ve dayatması bulunmaktadır.”

Türkiye Komünist Hareketi’nin (TKH) haftalık basın toplantısı TKH Genel Başkanı Aysel Tekerek’in katılımıyla gerçekleşti. Tekerek basın toplantısında tarikat ve cemaatlerin yarattığı tehdide ilişkin “Adnan Hocacıları marjinal zannerdik, şimdi İsmailağacıların 6 yaşındaki çocuğa sistematik istismarına onay veren çürümüşlüğüne yaşadık. Bunlar Türkiye’nin azgın azınlığıdır! Bu irticaya ülkemizin teslim etmeyeceğiz!” dedi.

Tekerek basın toplantısında şunları kaydetti:

Hukuk Ayaklar Altında

“AKP 20 yıldır iktidarda. 20 yıl boyunca ülkemiz büyük bir tahribat yaşamıştır. Bu tahribatın verdiği zararın boyutları herkes tarafından görülmelidir. AKP eliyle yargı siyasetin sopası haline getirilmiş, hukuk ayaklar altına alınmıştır. Meclis tasdik kurumuna indirgenmiş, anayasanın temel hükümleri AKP tarafından yok sayılmıştır. Laiklik bugün kağıt üzerinde yazan bir maddeden ibarettir. Ülkenin bütün değerleri yağmalanmış, özelleştirme adıyla emperyalist tekellere peşkeş çekilmiştir. Yağma ve talan süreci 20 yıl boyunca korkunç boyutlara ulaşmıştır. Yandaşlar ve patronlar servetlerine servet katarken, emekçi halka işsizlik ve yoksulluk düşmüştür. Ülkemizin 20 yıllık tarihi katliamlar tarihi olarak kayıtlara geçmiştir. Ülke ekonomisi dış borca dayalı ve sıcak paraya bağımlı kılınırken, bugün büyük bir ekonomik kriz emekçileri vurmaktadır.

Türkiye’nin 20 yıllık süreci bir karşı devrim sürecidir. AKP eliyle kurulan “Yeni Türkiye” ülkemiz açısından tam bir geriye gidiştir.

Bugün geldiğimiz noktada 20 yılın muhasebesini bütün yurttaşlarımızın yapması lazım.

Ülkenin gördüğü zarar yetmezmiş gibi AKP, iktidarını sürdürmek için saldırmaya, baskıya, dayatmaya ve yeni tezgahlar kurmaya devam ediyor.”

Anayasa Değişikliğine Hayır

“Bugün ülkemizin önünde büyük bir tehlike bulunmaktadır. Bu da AKP ve MHP tarafından gündeme getirilen anayasa değişikliğidir.

Daha dün bombalı katliam yaşadık. Meclis’te bu katliamın araştırılmasını istemeyen MHP ve AKP, İstiklal Katliamını unutturdular.

Daha dün, ülkemizin utancı sayılabilecek 6 yaşında bir çocuğun dini nikahla evlendirilmesi ve istismar skandalını yaşadık.

Bütün bu gelişmeler ülkemizin nasıl bir zihniyetle

yönetildiğini ya da ülkemizin nereye geldiğini göstermeye yeter de artar bile. Ancak AKP, bunun hesabını vereceğini, 20 yıllık iktidarının hesabını vereceğini yeni bir hamleyle zararların en büyüğünü vermek için harekete geçmiş bulunuyor.

Bugün başörtüsüne anayasal güvence kılıfıyla propaganda edilerek seçimlerde yeni bir din istismarının örneği sayılması gereken bir gündeme karşı karşıyayız. AKP ve MHP tarafından gündeme getirilen anayasa değişikliği teklifi, bugün ülkemizin en önemli gündemlerinden birisidir.

Gündeme getirilmek istenen anayasa değişikliğinin nedeni belli. Dini bir kez daha siyasete alet ederek seçimlerde rant sağlamak. Ancak bu anayasa değişikliği teklifi, ülkenin teokratik bir devlet biçimine geçişin eşik taşıdır.

AKP ve MHP tarafından gündeme getirilen anayasa değişikliği teklifi, anayasanın değişmez hükümlerinden olan laiklik ilkesinin temelden ilgası anlamına gelecektir. Başörtüsüne anayasal güvence olarak sunulan teklif, anayasanın dini hükümlerle yazılma girişimidir.

Buna izin verilemez.

Tarikat ve cemaatlerin ülkemizi nasıl karanlığa boğduğu her gün yaşadığımız gerçek. Yanı başımızda İran örneği ortada.

AKP adım adım, şeriat rejimine geçmek istiyor. Bugün dini referanslarla anayasa değişikliği, ileride teokratik bir rejimin yolunu döşemesi bakımından emsal teşkil edecektir.

Biz bu anayasa değişikliğine hayır derken, ülkemizin içinde bulunduğu tehlikeye bir kez daha dikkat çekmek istiyoruz.

Laiklik karşıtı bu anayasa teklifine yönelik ise düzen muhalefetinden destek açıklamaları geliyor. Onlar seçimlerden önce hayır dersek AKP’nin elini güçlendiririz tezine sarılıyorlar. Ancak anayasanın dini hükümlerle değiştirilmesi gibi çok tehlikeli bir yolun açılmasına hizmet etmektedirler.

Bu gündem bile ülkemizin en temel sorunlarından birisi olan gericiliğe karşı mücadelede düzen muhalefetinin gerçek yüzünü ortaya koyuyor.

Tüm yurttaşlarımızı anayasanın dini referanslarla değiştirilmesine hayır demeye çağırıyoruz, Partimizin laiklik mücadelesine güç vermeye çağırıyoruz.”

Amaçları Şeriat Devleti Kurmak

“Bugün sorun başkadır. Bugün doğrudan tarikat ve cemaatlerin baskısı ve saltanatı bulunmaktadır.

Bugün ülkemizin en temel toplumsal ve siyasi sorunu tarikat ve cemaatlerdir. Tarikat ve cemaatlerin ördüğü karanlık artık yurttaşların doğrudan yaşam tarzına müdahaleye dönüşmüştür. Bugün tarikat ve cemaatlerin gerici baskısı ve dayatması bulunmaktadır.

Tarikat ve cemaatler, ülkemizin kanserli dokusudur.

En son dini nikahla 6 yaşındaki bir kız çocuğunun 29 yaşında bir tarikat müridiyle evlendirilmesi olayı, tarikat ve cemaatlerin nasıl bir karanlık ve çürüme olduğunu gözler önüne sermiştir.

Vakıf ve dernek adıyla kendilerini kamufle ederek birer siyasi hareket olan tarikat ve cemaatler ülkemiz açısından en büyük tehlikedir.

Bugün tarikat ve cemaatler, artık holdingleşmiştir. Gericiler ülkemizin patron sınıfı haline gelmiştir.

Amaçları bellidir. Şeriat devleti!

Kendi hukukları, kendi örgütleriyle tıpkı FETÖ gibi paralel yapılar, devleti ele geçirmeye çalışmaktadırlar. Onlar için anayasa, yasalar önemli değildir. Onlar şeriat yasalarını hayata geçirmektedirler.

Adnan Hocacıları marjinal zannerdik, şimdi İsmailağacıların 6 yaşındaki çocuğa sistematik istismarına onay veren çürümüşlüğüne yaşadık. Bunlar Türkiye’nin azgın azınlığıdır!

Bu irticaya ülkemizin teslim etmeyeceğiz!

Bugün yapılması gereken bellidir: Tarikat ve cemaatler kapatılmalı, kılıf olarak kurdukları dernek ve vakıflar hemen devletleştirilmelidir.

Bütün yatılı okul, yurtlar tarikatların elinden alınmalı, çocuklarımız bu yobazlardan kurtarılmalıdır.

Çocuklarımıza sahip çıkmak istiyorsak, ülkemizin tarikat ve cemaatlerden temizlenmesi gerekir.”

Türkiye’de yobazlığın bir kaynağı tarikat ve cemaatler ise diğer iki odak ise Diyanet ve AKP’dir. AKP, yaşanan istismar vakasında kendini aklamaya çalışıyor. Ancak tarikat ve cemaatlere yol veren, destek veren, para veren, kamu kaynaklarını buralara bağlayan AKP’den başkası değildir.

Bugün ülkemizde irtica varsa, bunun ikinci adresi ise AKP’dir.

Aynı zamanda bir devlet kurumu olan Diyanet te tıpkı tarikatlaşmıştır. Diyanet devletin resmi dini kurumu değil, doğrudan şeriat devletinin kuruluşu için çalışan bir kurum haline gelmiştir.

Artık Diyanet'in islah edilmesi mümkün değildir.

Bizler, gericiliğe karşı laiklik için Diyanetin de kapatılmasını savunuyoruz.

Biliyoruz ki gericiliğe karşı mücadele ülkemizin aydınlık yarınları için mücadeledir."

Seçimi Kazanmak İçin Ülkeyi Savaşa Bile Sokarlar

"AKP seçimleri kazanmak için elindeki bütün kozları gündeme getirecektir.

Seçimlere giderken AKP tarafından daha nelerin gündeme geleceğini merakla bekliyoruz.

7 Haziran – 1 Kasım sürecini unutmamak. Bombalı katliamlar yaşadık. Hala bu katliamların üzerindeki karanlık kalkmış değildir. Yine bir seçim döneminde iktidarı, koltuklarını ve yağa ve talanı bırakmak istemeyecek olan AKP ile karşı karşıyayız.

Seçimi kazanmak için ülkeyi savaşa bile sokabilirler. Bugün AKP tarafından bir yandan Yunanistan'a diğer yandan Suriye'ye dönük savaş tehditleri savruluyor.

Milliyetçi bir politik iklim yaratık, buradan yararlanarak seçimleri kazanmak hesabı yapıyorlar. Bütün yurttaşlarımız AKP'nin seçim taktiklerine karşı uyanık olmalıdır.

Kendileri dışında herkesi vatan haini ilan ediyorlar, milli güvenlik propagandasıyla savaş siyasetini iç siyasetin malzemesi haline getireceklerdir.

Ama bilinmelidir ki, bu ülkede bir milli güvenlik

sorunu varsa, Asıl AKP milli güvenlik sorunudur!

Bilinmelidir ki, bu ülkenin çıkarları söz konusuysa, AKP ülke çıkarlarını değil emperyalizmin taşeronluğunu yürüten gayri-milli bir partidir."

AKP şimdi de muhalefeti susturmaya çalışmaktadır. Erdoğan'ın karşısına çıkacak adayları, yargı sopasıyla bertaraf etmeye çalışıyorlar.

AKP'ye şaşırıyoruz. Dün İstanbul seçimlerini iptal etmişlerdi. Evler tek tek basılmış, seçmen kayıtlarına nasıl bakıldığını hatırlayalım. İstanbul seçimlerini iptal eden AKP başarısız olmuş, şimdi cumhurbaşkanı seçimleri öncesi İstanbul Büyükşehir Belediyesi başkanına hapis cezası verilerek, yeni bir tezgah kurmaya çalışıyorlar.

İstanbul Belediye Başkanına hapis cezası veren hakimle, hapis cezası isteyen savcının doğrudan AKP ilişkisi basına yansıdı.

Daha önce aynı mahkemenin hakimi biliyorsunuz Samsun'a sürüldü. Sürülen hakim, bana İmamoğlu'na ceza vermem için baskı yapıldı dedi. İstinafi ayarladık, sen cezayı ver yeter dediler dedi. Bunu diyen hakimi bir gece yarısı Samsun'a sürdüler, yeni bir hakim atadılar ve siyaseten yasaklamanın önünü açan cezayı kesmiş oldu.

Şimdi AKP'liler, yargı bağımsızdır diye hep bir ağızdan konuşuyorlar. Hatta daha ileri gidip "aslında Erdoğan'a bir oyun oynanıyor" diye propaganda bile yürütüyorlar. Tam bir akıl tutulması.

Rahip Brunson, Kavala, Demirtaş davalarını

biliyoruz. Hepsine yönelik hükmü bizzat Saray vermedi mi? Bugün İmamoğlu'na verilen bu karar hukuki bir karar değil, doğrudan siyasi bir karardır.

Bu karar AKP'nin gerçek yüzüdür. Yağma, talan, rüşvet, yolsuzluk, rant çarkı bozulmasın diye her şeyi yapacak bir hükümetle karşı karşıyayız.

Halkımız bu oyunları iyi biliyor. Bu oyunları bozacak tek güç ise yine emekçi halkımızın kendisidir."

"Onlar Özelleştirdi, Biz Devletleştireceğiz!"

Bizler tarikatın 6 yaşındaki bir çocuğa istismarını konuşurken, yargının siyasi sopa olarak muhalefeti susturma girişimini tartışırken, AKP Meclis'te yağma ve talan siyasetine devam ediyor. Meclis'te görüşülen yeni yasada özelleştirilen limanlarının süresinin uzatılması gündemi var. Yani peşkeş çektikleri limanları 50 yıl boyunca patronların, Katarlıların ve karanlık odakların yağmasını garantiye almaya çalışıyorlar.

Ülkenin fabrikalarını sattılar, limanlarını sattılar, işletmelerini sattılar, madenlerini sattılar, ormanlarını sattılar!

Doymadılar!

Şimdi iktidardan gidecekler diye yeni yasaları gündeme getiriyorlar.

Onlar özelleştirdi, biz devletleştireceğiz! Bütün limanlara el koyacağız! Limanlar para babaları- nın değil ülkenin limanları olacak!"

SOL BAKIŞ

Kamil Tekerek

Millet İttifakı'nın Adayı mı, İnsanca Bir Yaşam İçin Mücadele mi?

Ekrem İmamoğlu'na AKP eliyle verilen ceza sonrasında Millet İttifakı'nın Cumhurbaşkanı adayının kim olacağı meselesi iyice kızışmış durumda. Elbette önemli bir gündem, üzerine bir dizi analiz yapmak ve sorular sormak mümkün. Şunlar gibi mesela...

Cumhur İttifakı, Kemal Kılıçdaroğlu'nu aday olarak görmek istiyor mu? Bu durumda Millet İttifakı hem Kılıçdaroğlu'nu hem İmamoğlu'nu aynı anda aday gösterecek mi? İmamoğlu'nun hemen aday gösterilmesi gerektiğini düşünenler ve bu başlıkta Meral Akşener'in ferasetine güvenenler ortalıkta "işte tam zamanı" diye dolaşmaktalar. Karşısında ise YSK Başkanı'nın yaptığı ve neredeyse AKP'nin bir elemanı gibi konuştuğu açıklamalarına bakanlar "aman ha dikkatli olalım" demekteler.

Bu başlıktaki sorular ve analizler artırılabilir. Ancak bunlar devrimci mücadelemiz açısından nereye oturduğunun iyice bir belenmesi gerekmektedir.

Cumhur İttifakı'nın adayının aday olabileme ihtimali ile Millet İttifakı'nın adayının seçilebilme ihtimali arasındaki politik gündeme sıkıştırılan emekçi halkımızın insanca yaşamına dair tek laf eden bulunmuyor. Bizim cenahı geçelim, bu konuda sosyalistlerin ve

devrimcilerin alını aktır. 20 yıllık AKP iktidarı boyunca çizgisinden taviz vermeyen yegane siyasal oluşumlar gerçek sosyalistler ve komünistlerdir.

Ancak düzen siyasetinin, iktidarından muhalefetine kadar bütün isimleri son birkaç hafta içerisinde dökülmüş durumda. Cumhuriyet İttifakı'nın tarafının ne olduğunu iyi bilmekteyiz. Tarikatların karanlığı içerisine batırdıkları ülkemizin dört bir tarafından gericiğin ve insan düşmanlığının tohumları sürekli boy veriyor. En son Hiranur Vakfı ve İsmailağa cemaati üzerinden patlayan gündem belki de buzdağının görünen yüzüdür kim bilir?

İşte AKP iktidarı o kadar riyakâr ve halk düşmanı bir iktidardır ki, bir yandan tarikatların pisliği içerisinde emekçileri boğuyor, sonrasında da açlık sınırı düzeyinde ya da altında asgari ücrete mahkum ediyor. Pandemi dönemini unutmayalım. Patronlara nasıl kıyaklar çekildiğini, sermayenin nasıl ihya edildiğini, emekçilerin işsizlik ve yoksullukla boğuşmak zorunda kaldığını hatırlayalım. Şimdi ise seçimlerin hemen öncesinde enflasyon batağı içerisine saplanan ülkemizde emekçilere bol keseden atılan vaatlerle karşı karşıyayız. Kimileri asgari ücretin geleceği seviyenin emekçileri için göz dolduracağını ve dolar karşılığının çok önemli bir seviye olduğunu düşünüyorlar. Ancak bunun kendisi bugün insanca bir yaşamın kırıntısını sağlamaya yeter mi?

Peki bunları değiştireceğini iddia eden Millet İttifakı tarafına ne demeli. Bilindiği üzere Millet İttifakı'nın programı yeni rejimin restorasyonu üzerine kurulu. Abartı sayılmayacaksa restorasyon sürecinin seçimler daha sonuçlanmadan başladı desek yeridir. Bunun için Anayasa'ya işlenmek istenen türban ve aile yapısı gündemine bakmak yeterlidir. AKP'ye –kendisi ifadesiyle- gollük pası veren CHP'nin şimdi ise bu maddelerin İy Parti'nin evet oyları ile referanduma gitmesi bahsinde etekleri tutuşmuş durumda. Yakın

geçmişte neo-liberalizme hayır dediğini iddia eden Kılıçdaroğlu'nun aslında liberalizme evet dediğini ifade etmiştik. Yurt dışından temiz para getireceğim diyerek aslında Türkiye'nin AKP eliyle yaratılan bağımlılığının daha da derinleştirileceğini söyleyen bu muhalefet çizgisi açısından ülkemiz emekçilerinin insanca yaşamı dikkate alınmamaktadır.

Bugün Millet İttifakı her tarafa umut dağıtıyor. Ancak bunların sahte umutlar olduğu bilmemiz gerekiyor. Sermayenin kanatları arasındaki rekabet siyasete de güçlü bir şekilde yansıyor. Tamamen sağ kayan düzen muhalefeti çizgisi kendisini topluma kabul ettirebilmek için eşitlik, adalet, özgürlük gibi sola ve sosyalizme ait olan kavramlara başvuruyorlar. Hatta bizleri de kendi yanlarında tutarak toplumsal meşruiyetlerini arttırmak istiyorlar. Neyse ki bu konuda da alınımız aktır. Bu ülkenin gerçek sosyalistleri ve komünistleri bugüne kadar burjuva siyasetinin payandası haline gelmedi.

Önümüzdeki süreçte de bu tuzağa düşmeyeceğimiz çok açık bir şekilde görünür olmuştur. Ortalık İmamoğlu gündemi ile çalkalanırken, gericiliğe karşı laiklik bayrağını yükselten Sosyalist Güç Birliği sesini de Kadıköy İskele Meydanı'nda yükseltmiştir. Daha çok yapacak işimiz var. Bu daha başlangıç...

Biz devrimciyiz. Özümüz de sözümüz de birdir. Biz emekçi halkımıza insanca bir yaşam için ne olursa olsun mücadele edeceğimizin ve bu düzeni değiştireceğimizin sözünü verdik. Bu sözümüzü tutacağız. Sağcılardan sağcı beğenmek zorunda değiliz. Patronların, mafyanın, tarikatların, haramilerin düzenini alaşağı edeceğiz. Emekçilerin laik cumhuriyetini kuracağız.

Pusula:

Laiklik Sınavı: Jakoben Olunmalı

Ülkemizde dinci gericilik pervasız hale geldi. Gericiliğin, AKP eliyle bugün ülkemizde kapladığı alan her geçen gün büyüyor. Aynı zamanda gericiliğin gerçek yüzü artık mızrağa sığmayacak boyutta. Adnan Hocacılar de-

nilen tarikat/cemaatin gerçek yüzünü mahkeme tutanaklarından okuyoruz. Adnan Hocacıları bile aratan başka skandal ise İsmailağa Cemaati'nde yaşandı. 6 yaşında bir kız çocuğunun dini nikah adıyla 29 yaşında yetişkin bir müritle bizzat tarikat lideri izniyle evlendirilmiş. Bu skandallar bir yana dinci gericilik sokaklarda artık şeriat sloganları atıyor. Anayasa değişikliği teklifi ise bizzat AKP ve MHP tarafından gündeme getirilerek doğrudan din temelli bir devletin temelleri atılmaya çalışılıyor. Dinci gericilik bu kadar pervasızlaşırken laiklik mücadelesi bir kez daha önem kazanıyor. Bugün gericiliğin pervasız hale gelmesinin ana nedenlerinden birisi de laiklik mücadelesinin verilmemesi. Pusulamızda bunu ele almaya çalıştık. İlk yazımız **"SOSYALİSTLER VE LAİKLİK MÜCADELESİ: JAKOBEN OLUNMALI"** başlığını taşıyor. **UMUT KURUÇ** tarafından kaleme alınan yazımız liberallerin laiklik yaklaşımını konu ediniyor. **DEMİR SİLAHTAR** imzasını taşıyan yazımızın başlığı **"LIBERALLERİN LAİKLİK ALERJİSİ"**. İkinci yazımız benzer biçimde HDP'nin laikliğe bakışını inceledi. **"HDP'NİN LAİKLİKLE SINAVI"** başlıklı yazı **NEŞE DENİZ BABACAN** tarafından kaleme alındı. Ve son yazımız ise bugün türban açılımının mimarı CHP'yi merkeze koydu. **GÖKMEN KILIÇ**'ın kaleme aldığı yazının başlığı **"CHP'NİN LAİKLİKLE DANSI: TEHLİKENİN FARKINDA MISINIZ?"**. İyi okumalar...

Sosyalistler ve Laiklik Mücadelesi: Jakoben Olunmalı

| **UMUT KURUÇ**

Burjuvazinin Jakobenezmden nefret etmesi doğaldır. Küçük-burjuvazinin ondan korkması doğaldır. Sınıf bilinçli işçiler ve genel olarak emekçi halksa, iktidarın devrimci, ezilen sınıfın eline geçişine güvenmektedir ki, Jakobenezmin özü de budur ve bu şimdiki krizden çıkışın biricik yolu ve ekonomik tükenişin ve savaşın biricik çaresidir.

Dünyada ve Türkiye'de sol tarihsel olarak da birbirinden farklı hatlarda yol almıştır. Ancak, özellikle 1980'ler ve '90'lardan itibaren sosyalist sol olarak kendini tanımlayan toplam içerisinde de bu farklı yollar birbirine adeta dolanmış, en basit haliyle tek başına "kapitalizme karşı olmak", sol muhalefet, hatta sosyalist olmakla tanımlanır hale gelmiştir. Ancak, kapitalizme karşı olmak ne her zaman kapitalizmin ürettiği her tür ilişkiye karşı olmak, ne de kapitalizmi devrimci bir müdahaleyle ve bütün iktisadi, siyasi, ideolojik ve toplumsal ilişkileriyle bir bütün olarak ortadan kaldırmak anlamına geliyor.

O yüzden "anti-kapitalist" bazı sol unsurlar bu yazının konusu dışında kalıyor. Bizim konumuz devrimci, sosyalist sol...

Burada hedef açıktır: Sermaye düzeni bütün yapılarıyla ve ilişkileriyle ortadan kaldırılacak ve bambaşka üretim ilişkileri ile birlikte toplumsal ilişkiler, siyaset, kültür, ideoloji ve değerlerden oluşan bir yapı kurulacak. Bu da devrimci bir müdahaleyle olacak. Pekiyi, bu süreç insanlık tarihinde sıfır noktasından mı başlar? Yoksa insanlığın tarihsel kazanımları bu sürecin birikimi midir? Elbette ikincisidir.

Neden Gericici Kuşatma?

Özellikle 1980'ler ile başlayan sermayenin yeni birikim rejimini için insanlığın bütün birikimini sıfırlayacak şekilde, 1990'ların başından itiba-

ren "tarihin sonu" teziyle başlayan, sınıflar mücadelesinin sonunu ilan ederek bunu kimliklerle ikame eden, "ideolojilerin sonu" safsatasını toplumlara dayatan bir süreç işletilmiştir. Buna sermayenin diliyle küreselleşme süreci veya neo-liberal politikalar dönemi diyenler de vardır. Ancak bu başlı başına kapitalizmin zincirlerinden boşandığı ve özüne döndüğü dönemin başlangıcıdır.

1980'lerle birlikte sermayenin yeni birikim rejimine emekçi sınıfları ikna etmek üzere siyasette Türk-İslam sentezi ana eksen olmuştur. 12 Eylül darbesinin başı Kenan Evren'in, 1991'deki bir açıklamasında dediği gibi, "Eğer 24 Ocak kararları denen kararların arkasından 12 Eylül dönemi gelmemiş olsaydı, o tedbirlerin fiyasko ile sonuçlanacağından hiç şüphem yoktu. Böyle sıkı bir askeri rejim sayesinde o tedbirler meyvesini vermiştir". Kamu hizmetlerinin ve kamu varlıklarının piyasaya devrine, işçi sınıfının örgütlenmesinin dağıtılmasına, güvencesiz istihdamda, hak gasplarına emekçileri ikna etmek için en başta laikliğin siyasetten ve toplumsal yaşamdan tasfiye edilmesi hedeflenmiştir. Aydın damarının ve işçi sınıfının örgütlü bir güç olarak tarih sahnesine çıkışının zemini olan 1961 Anayasası ile kazanılmış olan iradenin dağıtılması bu açıdan önemlidir. Eğitimde dincileşme politikalarına toplumsal yaşamda tarikat ve cemaatlerin güç kazanması eşlik etmiştir.

1991 yılında eski TCK'nın, Anayasa'daki laiklik

ilkesini koruyan, tarikatların ve cemaatlerin örgütlenmelerini kısıtlayan 163. maddesi başrol oyuncularının en unutulmazı Turgut Özal tarafından kaldırılmıştır. Aynı dönemde liberal unsurların solun içine de sirayet eden 'devlet-sivil toplum', 'merkez-çevre' tartışmalarının sürdüğü dönemdir ve Türkiye sosyalist hareketini de kötürümleştirmiştir. Dünya Sosyal Forumu'nun ortaya saçtığı iktidarsızlık güzelleşmesi sosyalist hareketin kimi bölmelerini "başka bir dünya mümkün" sloganıyla sınırlı, siyasi mücadeleyi reddeden, iktidar hedefi olmayan, özerk alanlara ve kimliklere sıkışan bir "küreselleşme karşıtlığına" kadar savurmuştur.

Hal böyle olunca, üzerinden silindir geçmiş olan solun ve işçi sınıfı hareketinin önemli bir bölümü bu dönemin egemen olan ve sermaye cephesinin ideolojik söylemini dirençle karşılamak yerine "ideolojiler öldü", "sınıflar bitti" gibi söylemlerin peşine takılarak kimlik politikalarının alıcısı olmuştur.

İnsanlığı ileri sıçratan tarihsel süreçler "tepeden inmece" olarak lanetlenirken devrimler, darbelerle eşitlenmiştir. İnsanlar nesneleştirilirken, tarih de siyaset de toplumsal mücadeleler de öznesizleştirilmiştir.

Devleti sınıflar üzerinden okuyamamak, mutlak bir ceberut devlet tanımından yola çıkarak emekçilerin iktidarını devlet meselesinden soyutlamak solun bir bölümünün başka birçok alanda olduğu gibi sivil toplumculuk ve bağla-

mından kopuk bir "özgürlükler" alanı üzerinden tartışmaya dâhil olmasına yol açmıştır.

Laiklik Mücadelesi Sosyalistlerin Başat Gündemidir

Dünyada ve ülkemizde bu dönem kapitalizm için bir başarısızlık gibi dillendirilse de tarihsel olarak büyük kayıplarla sürmektedir. İnsanlığın tarihsel kazanımları sermaye düzeninin aktörleri tarafından hala sıfırlanmaya çalışılmaktadır. Türkiye'de 1980'le başlayan bu karşı devrim süreci AKP iktidarıyla son hedefine doğru hızla yol almaktadır. Bu süreçte en kullanışlı aygıt toplumu kuşatan, siyasetin diline sirayet eden dinci gericiçilik. Dolayısıyla sosyalist solun en temel mücadele başlıklarından biri laikliktir. Çünkü laiklik toplumun örgütlenmesidir; ideolojik, siyasi ve toplumsal örgütlenme ve mücadele sürecidir. Yurttaşların hukuk normları/anayasal ilkeler ve yasalarla birbirine bağlanmasıdır. Dolayısıyla hukukun ve toplumsal yaşamın da temelidir. Yurttaşlıktır. Yurttaşlık, dünyayı ve yaşamı anlama, idrak etme ve değiştirme, dönüştürme iradesini bünyesinde taşır; bu topraklarda kuruluşun ileri kazanımıdır. Burjuvazi tarafından terk edilmesi ya da sınırlandırılması şaşırtıcı değildir. Emekçilerin düzeni değiştirme iradesinin mayasıdır. Sosyalist sol tarafından bir mücadele başlığı olarak ele alınmalı, sahip çıkılarak aşılmalı, ileri taşınmalıdır.

Laiklik mücadelesi eşitlik ve özgürlük mücadelesinin zeminidir. Mücadele siyasi ve ideolojik olduğu kadar kültürel. Bu nedenle başta kullanılan dil olmak üzere siyasette ve toplumsal ilişkilerde titizlik önemlidir. Halkın değerleri kisvesiyle dayatılan egemen dil reddedilmelidir.

Laiklik, insan aklının özgürleşmesidir. Bilimin sermayenin denetimine terk edilmesi, onun çıkarlarıyla sınırlandırılması laiklikle çatışır. Emekçi kesimlere dayatılan metafizik, ilahi kurallar reddedilmeli, bilim eğitimde temel norm olmalıdır.

Bilimin sermayenin denetimine terk edilmesi, onun çıkarlarıyla sınırlandırılması laiklikle çatışır dedik. Bilimin eşit yurttaşlık üzerinden yükselen temel norm olması aynı zamanda piyasanın hâkimiyeti yerine bütün toplumu gözetken politikaların bilimsel yöntemlere göre düzenlenmesidir ve sol için temel yapı taşıdır. Bütün kamu varlıkları ile birlikte kamu hizmetlerinin piyasaya giderek daha fazla ayrıcalıklı kesimler lehine devredilmesi ancak laikliğin aşındırıldığı, tasfiye edildiği koşullarda gerçekleşir. Dolayısıyla, liberalizmin "birey" ve "özgürlük" merkezli piyasacı düzen tasnifinden açtığı yoldan yerleşen gerici rejimin alternatifi söz konusu olduğunda, temel normlardan en önemli planlamadır. Kaynakların merkezi olarak bilimsel akla göre eşit dağıtılması ancak planlamayla olur. Kamuculuk planlama fikriyatıyla kurulur. Bunun teminatı ise laikliktir.

Laiklik, emekçileri eşitlik ve özgürlük için düzenle ayrıştırma zemini olduğu kadar emekçi kitlelerin birleştiricisidir. Laikliğin tasfiye edildiği koşullarda güçlenen cemaatler, tarikatlar, aşiretler gibi çıkar çeteleri etrafında örgütlenme artar. Bu çıkar örgütlerinin siyasi, ekonomik ve toplumsal güçleri arttığı oranda çatışmaları kaçınılmaz hale gelir. Tarihsel süreçler bunu ortaya koymaktadır. Bugün karşı karşıya olduğumuz, kadın katliamları, tecavüzler,

çocuk tacizleri ile hırsızlıkların ve yolsuzlukların normalleşmesi, mafyatik ilişkilerin muteber hale gelmesi gibi yayılmış olan çürüme işte bu tasfiyenin sonucudur. Dolayısıyla laikliğin ortadan kalktığı koşullar beraberinde çözülme-yi de getirir. Emekçilerin birbirini boğazladığı bir çözülme...

Sosyalistlerin bakması ve görmesi gereken budur: Emekçilerin, işçi sınıfının birliği... Eşitlik ve özgürlük mücadelesi o yüzden gericiçiliğin egemenliğine karşı laiklik mücadelesiyle birdir. Çünkü laiklik emekçi sınıflar için yaşamsaldır.

Bütün bunları hayata geçirebilmenin koşulu bugün sosyalist sol için daha fazla Jakoben olmaktan geçer. Düzenin, gerek iktidarıyla, gerekse muhalefetiyle bugün dayattığı uzlaşma, uyum ve tevekküldür. Sosyalist sol devrimci müdahaleyi önüne görev olarak koyacaksa vereceği cevap da açıktır. Tarihsel birikimine, kavramlarına ve değerlerine ayağını basacaktır. Bu da örgütlü ve devrimci irade ile kararlılık demektir. Sermaye düzeninin ve onun vazgeçilmez taşeronları olan liberalizm ve gericiçiliğin Jakobenezmi itibarsızlaştırma çabalarının altında yatan da bu korkudur. Çünkü Jakoben tavır günceldir ve burjuvazinin kâbusu olan devrim fikrinin kaynağıdır. "Burjuvazinin Jakobenezmiden nefret etmesi doğaldır. Küçük-burjuvazinin ondan korkması doğaldır. Sınıf bilinçli işçiler ve genel olarak emekçi halksa, iktidarın devrimci, ezilen sınıfın eline geçişine güvenmektedir ki, Jakobenezmin özü de budur ve bu şimdiki krizden çıkışın biricik yolu ve ekonomik tükenişin ve savaşın biricik çaresidir." (Lenin, "Jakobenezm" İşçi Sınıfını Korkutabilir mi?, Pravda, Sayı: 90, 7 (24) Temmuz 1917.)

Liberallerin Laiklik Alerjisi

DEMİR SİLAHTAR

Düzen siyasetinde olası bir iktidar değişikliğinde dahi emperyalizm eliyle ve liberallerin söylemleriyle onlarca yıl içerisinde ilmek ilmek örülen bu gericiçilik-ideolojik-kültürel hegemonyanın dağılmasının, Türkiye'de amasız fakatsız, sulandırılmamış, gerçek bir laikliğin inşasının mümkün olabileceğini düşünmek büyük bir saflık olacaktır.

Büyük Ekim Devrimi'nin dünya emperyalist kapitalist sistemi içerisinde yarattığı büyük depremin artçı sarsıntıları içerisinde emperyalizme karşı yükselen ulusal kurtuluş savaşlarının ilk başarılı örneği olarak son derece özel bir tarihsel ve siyasi konjonktürde ortaya çıkan Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk yıllarına damga vuran aydınlanmacı ve laik karakteri, o günlerin saltanatçı, hilafetçi, gerici, feodal karşı devrimci güçlerinin bugünkü mirasçıları olan siyasal İslamcılarının kin ve nefretlerinin doğal olarak odak noktası olagelmıştır.

Siyasal ajandalarında emperyalist-kapitalist sistemle ne pahasına olursa olsun bütünleşmekten başka bir ana gündem maddesi bulunmayan liberallerin de Kurtuluş Savaşı'nın ve Cumhuriyetin ilk yıllarının ilerici, bağımsızlıkçı, Sovyet dostu çağrışımlarından ve bunun Türkiye siyasi hayatının sonraki on yıllarında anti-emperyalist, devrimci, sosyalist hareketin ideolojik cephanesinde önemli bir yer tutma-

sından rahatsızlık duyması aynı ölçüde doğal olmuştur.

Siyasal İslamcılarla liberaler arasında kurulan ve ülkemizin son otuz yılına damgasını vuran suç ortaklığı, tam da erken Cumhuriyet'in bu ilerici, laik, bağımsızlıkçı söylemlerine karşı duyulan ortak alerjinin kesişim kümesinde boy verdi. İdeolojik soy kökeni burjuva aydınlanmacılığına dayanan liberalizmin Türkiye'deki temsilcileri, emperyalizm tarafından bu tarihsel gericiçilik bloğun önüne serilen iktidar yolunun cezbediciliği karşısında, laikliği ve aydınlanmacılığı gemilerinin bordasından aşağıya çabucak atmakta tereddüt etmediler.

Liberalizmin özellikle soldan devşirilen isimleri, siyasal İslamcılarının entelektüel ve kültürel açıklarını kapatarak, bağımsızlık ve laiklik başta olmak üzere Cumhuriyetin kuruluş paradigmalarının ve sola açılan tüm değerlerin altını boşaltarak son derece stratejik bir işlev gördüler. "Tarihimizle yüzleşme", "resmi tarihle hesap-

laşma" türünden tumturaklı sloganlar altında çirkef ve alabildiğine saldırgan bir üslupla yürüttükleri ideolojik mücadelede sermaye düzeninin kitle iletişim araçları sonuna kadar hizmetlerine koşulan bu liberaler tarafından laikliğin altı oyuldu, ilerici ve sol güçlerin toplumsal direniş refleksleri paralize edildi, bugünkü AKP diktatörlüğünün önü açıldı.

Siyasal İslamcı iktidarın laiklik karşıtı her adımını "askeri vesayet ve despotizmin yıkılışı", "demokratikleşme" olarak göklere çıkaran liberalere göre Türkiye'de cari olan ve de artık bir son verilmesi gereken laiklik anlayışı, Jakobenezm ve Bolşeviklerin ceberrut "laisizm" modeline dayanıyordu. Cumhuriyet'in ilk yıllarından İkinci Dünya Savaşı'nın sonuna kadar Türkiye, Fransız Devrimi'nde ve Sovyet Devrimi'nde görülen bu modeli izlemişti. 1950'li yıllardaki Demokrat Parti iktidarından bu yana ise dini kamusal alandan bütününü çıkarmayı ve onu salt özel alanla sınırlamayı hedefleyen, bu amaçla dini faaliyetleri ve din adamlarını sıkı devlet kontro-

lül altında tutan "dışlayıcı laiklik" anlayışı hâkim olmuştu. Oysa Türkiye bu radikal cumhuriyetçilikten uzaklaşmalı, tıpkı Anglosakson kültürünü ve Protestan sekülerleşmesini yaşatan ABD ve İngiltere'de olduğu gibi evrimci, liberal, reformist ve bireyci bir "pasif laiklik" anlayışını benimsemeli, dini faaliyetlere geniş serbesti tanımalı, dini simge ve uygulamaların kamusal alanda kullanılmasına izin vermeliydi. Buna janjanlı bir de isim taktılar: "özgürlükçü laiklik".

Liberallere göre AKP gericiliğine karşı gelişen toplumsal tepkiler, özünde bir avuç seçkinin iktidarını, askeri vesayeti, militarizmi ayakta tutmaya çalışan "laikçilerin", "beyaz Türklerin" nafile kürek çekmesinden ibaret idi. Toplum bir örümcek ağı gibi sarmalayan, ordudan, yargıya, siyasetten kamu kurum ve kuruluşlarının kılcal damarlarına kadar nüfuz eden tarikatlar bunların gözünde birer sivil toplum örgütlenmesiydi. AKP'nin o zamanki en yakın yol arkadaşı FETÖ'nün Abant toplantılarının müdavimleri, FETÖ'cü ve yandaş medya kuruluşlarının gediklileri, sözde akıl heyetlerinin kanaat önderleri olarak buldukları her ortamda laikliği, bağımsızlıkçılığı, antiemperyalizmi, kamuculuğu, tüm ilerici-sol değerleri ve bu değerleri taşıyan tarihsel kişilikleri itibar-

sızlaştırmak için AKP'nin ve FETÖ başta olmak üzere tarikatların tüm imkânlarını sonuna kadar kullandılar.

Liberaller tarafından ortaya atılan bu sözde "özgürlükçü laiklik" söylemine siyasal İslamcılar dört elle sarılarak kendilerine toplumsal ve hukuki bir dayanak haline getirdiler. AKP tarafından dizayn edilen Anayasa Mahkemesi yeni içtihatlarını buna göre oluşturdu, dini toplumsal ve kamusal alana kesinlikle yansımaması gereken bir olgu olarak gören "katı laiklik" anlayışı artık terk edilmeli, yerine daha esnek, dini sadece bireyin iç dünyasına hapsetmeyen, onu bireysel ve kolektif kimliğin önemli bir unsuru olarak gören ve toplumsal görünürlüğüne imkân tanıyan bir "özgürlükçü laiklik" anlayışı geçirilmeliydi.

Liberallerin ürettiği bu söylemi bayrak edinen AKP iktidarı eliyle Cumhuriyetin neredeyse bütün kazanımları adım adım tasfiye edildi, eğitim sistemi imam hatipleştirildi, emekçi çocukları ve gençler gerici dernek ve vakıfların insafına terk edildi, siyaset dini referanslara indirildi, Sünni İslam'a dayalı gerici bir ideolojik-kültürel hegemonya inşa edildi.

Bugün gelinen noktada Tayyip Erdoğan hükümetinin ülkeyi içine sürüklediği ekonomik ve siyasi iflas derinleşmekte ve yirmi yılı aşkın AKP sultanının sona ermesi bir ihtimal olarak giderek güç kazanmaktadır. Ancak düzen siyasetinde olası bir iktidar değişikliğinde dahi emperyalizm eliyle ve liberallerin söylemleriyle onlarca yıl içerisinde ilmek ilmek örülen bu gerici ideolojik-kültürel hegemonyanın dağılmasının, Türkiye'de amasız fakatsız, sulandırılmamış, gerçek bir laikliğin inşasının mümkün olabileceğini düşünmek büyük bir saflık olacaktır.

Kurumsal ve örgütlü dini düzenleyip denetleyecek, cemaat ve tarikat örgütlenmelerini dağıtarak dinci gericiliğin toplumsal yaşama egemen olma çabalarını engelleyecek, insanların inanç özgürlüğünün yanı sıra inanmama özgürlüğünü de güvence altına alacak, gökten indiği sanılan bilim ve akıl dışı bir takım inanış ve hurafelerin eğitim öğretim kurumları başta olmak üzere kamusal alandan temizlenmesini sağlayacak, özcesi gerçek bir laikliği inşa etmek için "özgürlükçü laiklik" türünden safsalara karşı ideolojik mücadeleyi yükseltmek ve laikliği Sosyalist Türkiye mücadelesinin stratejik bir cephesi olarak ele almak zorunludur.

Laiklik Olmadan Özgürlük Olur mu?

HDP'nin Laiklikle Sınavı

| NEŞE DENİZ BABACAN

Hiranur Vakfı'nda yaşanan 6 yaşında evlilik ve çocuk istismarı gündeminin ayyuka çıkması ile birlikte Türkiye'de tarikatlar gerçeği ve laiklik gündemi bir kere daha tüm siyasal öznelerin gündemine girmiş bulunmaktadır. HDP'nin geçmişinden bugüne kadar laiklik başlığı üzerinden verdiği sınav ise dikkate alınması gereken bir başlık olarak mercek altına alınmayı gerektirmektedir.

Kürt Siyasi Hareketi ve Laiklik

Kürt siyasi hareketinin geçmişinden bugüne bakıldığında laiklik başlığına ulusal kurtuluş mücadelesinin içerisinde yer verdiği görülmektedir. En saf haliyle ve 12 Eylül öncesi pozisyonuna bakıldığında özellikle hareketin lideri Abdullah Öcalan'ın değerlendirmeleri ve PKK'nin ilk dönem yaklaşımlarında, hareketin görece radikal bir laiklik savunusu içerisinde olduğu görülmektedir. Bu durumun oluşmasında özellikle 12 Eylül öncesinde ve sonrasında Sovyetler Birliği'nin var olduğu dönemi kapsayacak şekilde sosyalist ideolojinin etkisini hesaba katmak gerekmektedir. Ancak bunlarla birlikte, bu söylemin merkeze alınmasında ve Kürt halkına dönük seküler bir yaşam arayışının propaganda edilmesinde temel faktörlerden bir tanesinin özellikle Kürt yoksullarının yoğun olarak yaşadığı bölgelerdeki tarikatların, dini oluşumların varlığı ile yürütülen rekabet ilişkisi olduğunu ifade etmek önem taşımaktadır.

Kürt siyasi hareketi laiklik başlığında ideolojisi ile siyasetini biçimlendirmesinde öncelikle 1990'lı yıllarda, devamında ise AKP iktidarı döneminde iki dönüşüm geçirmiş ve bugünkü verili pozisyonuna yerleşmiştir.

Buradaki kritik halkaları saymak gerekirse şunları ifade etmek önem taşır.

Sovyetler Birliği sonrası dönemde yükselen kimlik siyaseti ve Kürt siyasi hareketine nüfuz etmeye başlayan liberal etki, dinin siyasete alet edilmesi boyutuna geçilmese de, siyasal İslam'ın veri kabul edilmesine paralel bir şekilde gelişmiştir. 90'lı yıllarda Kürtleri hedef alarak gelişen Hizbullah örgütlenmesinin, Kürt siyasi hareketi açısından gerçek ve dişli bir rakip olarak ortaya çıkması, bahsettiğimiz olguyu güçlendiren faktörlerden bir tanesi olarak görülebilir.

Daha önceki dönemlerde dini örgütlenmelerin toplumsal karakteri ile ulusal kimlik ve laik duruş üzerinden mücadele ettiğini söyleyen Kürt hareketi açısından Hizbullah örgütlenmesi ile birlikte görülen toplumsal sonuçlar, laiklik mücadelesinden taviz verilmesinin ilk adımlarının ortaya çıktığı bir uğrak olarak nitelenmelidir.

Bunun temel nedenlerinden bir tanesi de Kürt siyasi hareketinin zayıf karınlarından biri olan Kemalizm ve Cumhuriyet ile kurulan karşıtlık ilişkisinde aranmalıdır. Hizbullah ya da 90'lı yıl-

lar öncesi dönemde, Kürt hareketi genel ulusal propagandası içerisinde bölgedeki tarikatları ve dini örgütlenmeleri "Kemalist Cumhuriyet'in Kürtleri kandırmak için kullandığı truva atları" olarak niteleyerek ulusal kimlik üzerinden taraftar toplamaya çalışmakta idi. Ancak Hizbullah'ın devreye girmesi ile birlikte bu sefer propaganda tersine dönmüş, Kürt hareketi, Kürt İslamcı örgütlenmeleri tarafından "kafir" ve "Kemalist T.C.'nin laik ajanı" olarak nitelenerek hedef tahtasına oturtulmuştur. Bunun Kürtler'in belli bir kesimi içerisinde karşılık bulduğu da bilinmektedir. Yukarıda bahsettiğimiz ve laiklikten ilk tavizlerin verildiği dönemin genel arka planı bu şekilde gelişmiştir.

Kürt siyasi hareketinin laiklikle sınavındaki ikinci dönüşüm süreci ise AKP iktidarı döneminde yaşanmıştır. Burada çok açık şekilde en tepesinden başlayarak günümüzde HDP'nin siyasal çizgisine de yansıtacak şekilde bir dönüşümden bahsetmek gerekir. Bu bahisteki temel olguyu ise Kürt siyasi hareketinin İkinci Cumhuriyet'e eklemlenmesi sürecinin bütünselliği içerisinde açıklamak doğru olacaktır.

Bu açıdan AKP iktidarı döneminde Kürt siyasi hareketinin laiklik başlığında yaşadığı ikinci ve büyük dönüşüm Türkiye'deki yeni rejime verilen onay verilmesi ile birlikte laikliğin yeni rejim içerisindeki statü talebinin bir bağımlı değişkeni olarak karakter kazanmasıdır. Türkiye'de cumhuriyetin tasfiyesi ile birlikte merkeze yerleşen

en önemli başlıklardan bir tanesi olan laikliğin tasfiyesi, Kürt siyasi hareketinin bu mücadeleyi ajandasından düşürmesi ile cisimleşmiştir. Oysaki, Kürt halkının ulusal demokratik haklarının mücadelesi için laiklik belki de en kritik noktada durmakta idi. Bu açıdan Kemalizm ve Cumhuriyet'e dönük kurulan karşıt ilişki Kürt siyasi hareketini tam anlamıyla siyasal İslâmcı AKP iktidarının yanına doğru itmiştir.

Özellikle 2009 yılı itibariyle başlayan ve 2014 yılına kadar devam eden "çözüm süreci" esnasında başta Öcalan'ın dinsel ya da İslâmîk girdileri ve HDP'nin ya da bir dizi Kürt örgütlenmesinin eliyle laikliğin neredeyse arka plana atıldığı örneklerin ortaya çıkması şaşırtıcı olmamıştır. O açıdan, Kürt hareketi laikliği "çözüm süreci"ne kurban etmiştir dersek yanılmış olmayız. Siyasal İslâmcı, liberal koalisyona eklenen Kürt hareketi ve HDP bu açıdan AKP iktidarı döneminde çok kötü bir sınav vermiştir. Benzeri şekilde Ergenekon sürecine verilen destek, 2010 referandumundaki boykot tutumu ve Gezi sürecinde alınan pozisyon buraya kadar bahsettiklerimizin bileşkesinde yer alan olgular olarak nitelenebilir. Hatta bu örneklerin hepsinin laiklik mücadelesi ile de alışverişi olduğu söylenmesi yanlış olmayacaktır.

Çok kabaca ifade etmek gerekirse, Kürt siyasi hareketi açısından bugün laiklik başlığı konjonktürel bir başlık haline dönüşmüştür. Geçmişte bunun ne kadar programatik ya da taviz verilmeyecek ideolojik başlıklardan biri olup olmadığı ve yaşanan dönüşümümüzün çözümlenmesi ayrı bir değerlendirmenin konusu olmakla birlikte, Kürt siyasi hareketi ve bugün HDP açısından laiklik başlığı ulusal mücadelenin ve statü talebinin pragmatik anlamda başvurulacak nesnelere bir tanesidir.

HDP'nin Laiklikle Sınavı

Gelinen noktada Kürt siyasi hareketinin ve dolayısıyla HDP'nin siyasal İslâmcı çizgiye kaydığını iddia etmek ve bu anlamıyla AKP eliyle kurulan yeni rejimin ana aktörlerinden bir tanesine dönüştüğünü ifade etmek abartı bir değerlendirme olacaktır kuşkusuz. Ancak bununla birlikte, HDP liberal ideoloji ile harmanlandıkça bugün geldiği noktanın iyi ihtimalle "özgürlükçü laiklik" bağlamında değerlendirilmesi yerinde olur.

Bu anlamıyla, HDP'nin laikliğin önemine vurgu yapıyor olması ile güncel siyasette laikliği geri çeken siyasal açılımlara imza atıyor olması çelişkili gibi görünmekle birlikte yukarıda bahsettiğimiz pragmatizmin ürünü olduğunun bilinmesi gerekir. AKP ile çözüm süreci yürütüldüğü zamanlarda laiklik mücadelesinin geri çekildiği ve ulusal bağlamda "dini ittifaklar ya da açılımlara" yer verilmesinin meşru sayıldığı örnekler HDP'nin siyasetinde yer bulmuştur. AKP ile ihtilafli düşülen zamanlarda ise laikliğin söylemsel düzeyde hatırlanıyor olması, yeni rejimin karakteri itibariyle ayakları havada kalan bir başlığa dönüşmektedir. Yeni rejim açısından laiklik mücadelesinin sulandırılması önemli bir başlıktır ve özellikle AKP tarafından kendi muhaliflerinin "özgürlükçü laiklik" kapsamında kalmaları da kritik bir önemdedir. Hal böyle olunca laiklik adına tarikatlara özgürlük demek de, siyasal alanda İslâmîk açılımların gündeme getirilmesi de meşru sayılabilmektedir. CHP tarafından gündeme getirilen helalleşme ve türban açılımlarını bu kapsamda ele almak mümkün olacağı gibi HDP'nin bir dizi açılımını da bu bağlamda değerlendirmek isabet olur.

O açıdan bazı siyasal pratikleri hatırlamakta fayda bulunmaktadır.

Bugün AKP saflarında Kürt sorunu adına bolca konuşan eski milletvekili Mehmet Metiner'in geçmişte HADEP'ten çıkarak bu noktalara gelmesi gibi, şeriatçı kimliğiyle bilinen Altan Tan, Hüda Kaya, Ayhan Bilgen gibi İslâmcı öznelerin HDP'den milletvekili olarak seçilmesi HDP'nin Türkiyelileşme söylemi adı altında ve çözüm sürecinde vermek istediği mesajlardan bir tanesi olarak karşımıza çıkmıştır. 2014 yılında HDP'nin ittifakları arasında yer alan Kürdistan İslâmi Hareketi (Azadî) de İslâmcı kimliğiyle bilinmektedir ve hareketin temsilcisi olan Adem Özcaner HDP saflarından Van milletvekili seçilmiştir. Azadî hareketinin adı HDP'nin 2023 seçimleri için önüne koyduğu ittifaklar zinciri içerisinde yer almaktadır.

Abdullah Öcalan'ın önerisiyle gündeme gelen ve 2014 yılında toplanan Demokratik İslâm Kongresi ise bu noktaya kadar yazdıklarımızın en temel ifadesi olarak ortaya çıkmıştır. Dönemin HDP Grup Başkanvekili İdris Baluken tarafından okunan Abdullah Öcalan'ın kongre açılış mesajının "Mümin kardeşlerim" diyerek

başlaması ve Kongre'nin Kürt siyasi hareketini "dini-laik ekseninin" dışında bir yerlere yerleştirmeye ve İslâm'a bu anlamda yorum katmaya çalışması çeşitli tartışmalara yol açmıştır. Ancak hem öncesindeki gidişat hem de sonrasındaki bir dizi pratik laiklik mücadelesinin yerinde yeller estiğinin göstergesidir.

Yine benzeri şekilde HDP tarafından ortaya konulan "sivil Cuma namazları", Kürtçe ibadet yönünde atılan politik adımlar, gerici ve Cumhuriyet düşmanı Şeyh Sait'in "büyük bir Kürt âlimi olarak" lanse edilerek anılması ve 2014 yılında Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi tarafından Dağkapı Meydanı'na adının verilmesi, Cumhuriyet düşmanı ve Atatürk'e "deccal" diyen Said-i Nursi'nin HDP'nin düzenlediği paneller ve etkinlikler ile anılarak Selahattin Demirtaş tarafından övgülere mazhar olması HDP'nin yakın dönem siyasetindeki laikliğe ters düşen yaklaşımlar olarak ele alınabilir.

Laiklik mücadelesi ve/veya siyaseti Kürt siyasi hareketinin sol, sosyalist ideolojiden aldığı bir kavram olarak geçmişte yer alsa da günümüzde, etnik kimlik ve inançlara özgürlük bağlamında yükselen liberal siyaset çizgisi HDP'yi laiklik mücadelesinin dışına düşürmüştür. Bunun en temel göstergelerinden bir tanesi, HDP'nin liberaller ve reformist sol oluşumlar ile birlikte kurduğu Emek ve Özgürlük İttifakı'nın kuruluş deklarasyonunda laiklik mücadelesi başlığına neredeyse hiç yer verilmemesi olarak karşımıza çıkmıştır.

Siyasette bazı mücadele başlıkları konjonktürelidir ya da taktik olarak ele alınabilir. Ancak emek, laiklik, anti-emperyalizm ve sosyalizm gibi başlıklar ilkesel ve olmazsa olmazdır. Nasıl ki, emperyalizme karşıyız demekle Ortadoğu'da ABD ile işbirliği yapmak arasında uzlaşmaz bir çelişki varsa, laiklik önemlidir diyerek dinsel açılım yapmak olmaz. Kürt siyasi hareketi bu anlamda bazı defterleri kapatmış görünmektedir. Ya da iyi ifadeyle, ulusal mücadele ve statü talebi adına laiklikten ricat edilmiştir. Geri dönüşün mümkün olup olmadığına ise elbette toplumsal mücadeleler ile birlikte karar verilebilecektir.

O yüzden hatırlanması gereken en temel doğru şudur: Laiklik olmadan özgürlük olmaz. Kürtler için de, Türkler için de...

CHP'nin Laiklikle Dansı: Tehlikenin Farkında mısınız?

| GÖKMEN KILIÇ

Cumhuriyet Halk Partisi uzun süredir kendi kuruluşunu gerçekleştirmediği cumhuriyetin ilkelerinden ve onun alametifarikası olan laikten tam bir kopuş yaşıyor. Öyle kıyısından köşesinden de değil, tam da ortasından yaşıyor bu kopuş.

Her burjuva devriminde olduğu gibi cumhuriyetin ve bir kurucu parti olarak CHP'nin de kalıtsal hastalıkları bulunuyor. Bunlardan ilkinin bağımsızlık meselesiyle ilgili olduğunu söylemeliyiz. Kurucu anlayışın dayandığı burjuva milliyetçiliği, emperyalizme karşı mücadele etmeden bağımsız bir ülke olma hayaliyle yaşadığı. Bu yanılsama çok sürmedi; "ne şiş yansın ne kebab" durumundan vazgeçmeleri İkinci Dünya Savaşı'nın ayak sesleri işitildiğinde çoktan ken-

dini göstermişti. Nazi hayranlığı ve anti-komünizm CHP'yi açıktan bir taraf haline getirmişti. CHP'nin Kamucu ve planlı bir ekonomi anlayışıyla başlayıp tam boy serbest piyasaya teslim olması da benzer bir süreçten ilerledi. CHP'nin "karma ekonomik yapı" dediği ve serbest piyasa ile devlet yatırımlarının birlikte yürütüldüğü sistem de tutmadı. Önceliği kamu yararı olan ve kâr güdüsünün ikinci planda olduğu hiçbir yatırıma kapitalist sınıf yanaşmadı. Oluşabile-

cek hiçbir riskin altına girmeyen kapitalist sınıf, kuruluş döneminin tamamlanıp günün kendilerine gelmesini bekledi. Yıllar içinde güçlenen kapitalist sınıf kısa süre içinde devlet işletmelerini ve kamusal değerleri birer birer yutarak kendi egemenliği kurdu. Burjuva sınıfı için her şey köprüyü geçene kadardı...

Cumhuriyetin önemli kazanımlarından biri olan laiklik için de benzer şeyleri söyleyebiliriz. Burjuva devlet laisizminin kurumsallaşması kapitalist sınıfın ve piyasanın elini rahatlattığı ölçüde desteklendi ve sürdürüldü. Laikliğin solu beslediği ve solun toplumsallaştığı dönemlerde ise laiklik sulandırılarak toplumsal alan gerici güçlere hızla teslim edildi.

CHP'nin Laikliği, Laikliğin Sınıfsallığı

CHP'nin Türkiye'de laiklikle anılması cumhuriyetin kuruluşunda oynadığı tarihsel misyonla ilgili bir nesnellikten geliyor. Ancak laiklik, arkası ve önü olmayan kendinden menkul bir rejim değildir. Laisizm tek başına bir devleti nitelenebilir. Laisizm tek başına bir devleti nitelenebilir. Laisizm tek başına bir devleti nitelenebilir. Laisizm tek başına bir devleti nitelenebilir.

CHP ya da devlet laisizminin tıkanıdığı nokta tam da sınıfsal karakteriyle ilgilidir. Türkiye'nin çok partili hayata geçmesiyle birlikte laisizm de önemli ölçüde erozyona uğrayan niteliklerin başında gelmiştir. CHP'nin ya da DP'nin laisizmi uygulamada önemli farklılıklar taşısa da, siyasal mücadele içinde bir enstrüman olmanın ötesine hiç geçememiştir.

Diğer yandan tarihsel gerçekler laisizm konusunda da bizleri şaşırtmamıştır; burjuva sınıfı her sıkıştığı dönemde emekçi sınıfların kazanımlarını karanlık çağların efendilerine teslim etmekten hiç çekinmemiştir. Bu ihanet yalnızca Türkiye ile sınırlı da değildir; 18. ve 19. yüzyılda Avrupa burjuvazinin cumhuriyete ve işçi sınıfına ihanet etmesi burjuvazinin sınıf kimliğinin bir sonucudur. Türkiye özelinde yaşananlar da bu tekerrürden ibaret sayılmalıdır. Bağımsızlık, kamuculuk ve laiklik gibi temel kazanımların sınıfsal olduğu ve hangi sınıf tarafından uygulandığı bizler açısından temel bir ayırım olarak görülmelidir.

CHP'nin Laikliği: Bir Kaynayan Kurbağa Deneyi

Her şeye rağmen Türkiye'de laiklik konusunda hassasiyeti bulunanlar için CHP ve kurucu lideri olan Mustafa Kemal sekülerizmi ve kapitalist moderniteyi temsil etmektedir. Fakat bugün gelinen noktada CHP'nin kendi tabanına, içki içmek ve kıyafet özgürlüğü güvencesi vermek dışında bir laiklik anlayışı bulunmuyor. Laikliğin "din ve devlet işlerinin ayrılması" söyleminden "yaşam tarzına saygı" ya da "kılık kıyafet serbestliği" çerçevesine indirgenmesi, zaten eksik olan mevcut tanımdan daha geri bir pozisyona düşüldüğünü bizlere gösteriyor.

İlk tanımdan başlarsak, bizler içinse laisizm yalnızca din ve devlet işlerinin ayrılması gibi sığ bir tanımın ötesinde anlamlar içeriyor. Laiklik temel olarak, insanlığın ve toplumun geleceğinin dini anlatılara ve esaslara göre değil, insanların dünya üzerindeki mücadelesine göre şekilleneceği iddiasıdır. Bu düşünce bir bütün olarak toplumsal alanı kapsamaktadır ve dinin

kamusal yaşamın tamamından çıkarılmasına dayanır. Bu bağlamda inançlar ancak insanların bireysel tercihleri olarak yaşanabilir.

CHP'nin temsil ettiği burjuva laisizmi ile emekçi sınıfların laisizmi arasındaki en temel fark budur ve bu fark tamamen sınıfsal bir temele dayanmaktadır. Ancak bugün CHP'nin laiklik konusundaki pozisyonu burjuva laisizminin bile gerisine düşmüş durumdadır. Dinci gericiğin her saldırısında CHP ya laikliği yanlış kavrayarak hareket etmiş ya da uzlaşma yoluna gitmiştir.

Özellikle AKP iktidarıyla birlikte laikliğe karşı yapılan saldırıların çoğunda CHP sessiz kalarak kayıtsız kalmıştır. Ötesinde, CHP dinci partilerin yaptıklarına öykünerek muhafazakar seçmenlerle arasını iyi tutma yolunu tercih etmiştir. Bu ürkek tavır CHP'nin siyaset diline ve kadrolarına da yansımış durumda.

CHP'nin Kırılan Okları

Şimdi biraz daha güncel dönelim ve CHP'nin laiklik başlığındaki tutarsızlıklarını geçmişten bugüne somutlayalım. Tarihinde İmam Hatip okullarını açmakla övünen bir parti olan CHP, özellikle 28 Şubat dönemini bir günah çıkarma dönemi olarak okumaktadır. Siyasal İslam'ın türban mağduriyetine karşı "geçmişte bizim de hatalarımız oldu" minvalinde açıklamaları sık sık duymaktayız. Son dönemde Kılıçdaroğlu'nun yaptığı "helalleşme" çağrısının bir ayağını da muhafazakar toplam oluşturuyor. Ancak Kılıçdaroğlu'na geçmeden önce CHP'nin aldığı pozisyonun yeni olmadığını hatırlatmak isteriz. CHP 28 Şubat ve türban basıncını aşmak için ilk olarak 2008 yılında "çarşaf açılımı olarak" bilen süreci yerel seçimler öncesinde başlatmıştı. O dönem CHP lideri olan Deniz Baykal'ın törenle kara çarşafli kadınlara CHP rozeti takması tabanda tartışmalara yol açmıştı.

CHP'nin giderek sağa kayan siyaseti tarikat ve cemaatlerle de yakınlaşmasına vesile oldu. 2011 yılında Kemal Kılıçdaroğlu'nun tarikatları "belli insanların bir araya gelerek ortak manevi duygu yarattıkları yapılar" olarak tanımlarken şu uyarıyı da yapmayı ihmal etmiyor; "Tarikat zaten yol demek belli yolda, belli düşüncede bir araya gelen insanlar, inançlarını paylaşıyor, saygılı olacağız. AKP, bunu hep CHP'nin aleyhine kullandı. Bu tuzağa kimsenin, partililerimizin düşmemesi gerekir." diyor.

Görülebileceği üzere CHP'nin tarikatlar konusundaki tutumu "inançlara saygı" çerçevesinde yumuşatılmış durumda. Kadiri tarikatı gibi tari-

katların CHP'ye verdiği açık desteği de buraya not etmek gerekiyor.

Türkiye'de siyasetin giderek sağa kaymasıyla CHP'nin vitrini de önemli ölçüde değişti. Cuma namazlarına, cenaze ve bayram namazlarına katılarak poz vermek artık CHP'nin de sıklıkla yaptığı bir rutine dönüştü. Hatta seçim galibiyetinin ardından kılınan şükür namazları bir Osmanlı geleneği olarak yaşatılmaya başlandı. AKP'nin meclise getirdiği gerici düzenlemeler CHP tarafından "tuzağa düşmeyelim" endişesiyle sineye çekildi. Türkiye'nin laik partisi olarak bilinen CHP geri çekildikçe, toplumsal alanda AKP hoyratça istediği düzenlemeyi yaptı. Camide içki içtiler yalanı tarikat yurtlarında işlenen tecavüzlerden daha etkili bir argüman olarak kullanılmak istendi. İstanbul başta olmak üzere birçok şehirde temsili alanlar, meydanlar dini motiflerle donatıldı. Diyanet İşleri Başkanı devlet protokolünde daha üst sıralara getirildi. İmam Hatipler yaygınlaştırıldı, okulun olmadığı bölgelerde öğrenciler zorunlu olarak İmam Hatiplere kaydedildi. Siyasetçiler kürsülerden inançsızlara rahatlıkla hakaret ederken, başı açık kadınlara "iffetsiz", "sürtük" gibi ifadeler kullanıldı. Memurların mesai saatleri namaz saatlerine göre yeniden düzenlendi. Milli Eğitim Bakanlığı protokoller yaparak gerici tarikat ve vakıfları ilköğretim kurumlarına kadar soktu. İlköğretim çağındaki çocukların ailelerinin isteği üzerine kapanarak okullara gitmesi sağlandı.

Bu ve buna benzer onlarca uygulama AKP tarafından hayata geçerken, CHP bunların çoğuna kayıtsız kaldı. Burada bir yanlışlık olduğunu acı sonuçları itibarıyla bugün hepimiz görmekteyiz.

Şimdilerde AKP dönemin kapanacağı söylenirken, siyasette ve toplumda yerleşen gerici uygulamalara dair hiçbir düzen partisinin bir öneri ya da vaadi bulunmuyor.

İndirgemeci bir laisizm anlayışının aslında laiklik olmadığını, laikliğin yalnızca farklı yaşam tarzlarına saygı ile ilgili olmadığını tekrar etmemiz gerekiyor. İçkinizi evinizde için, gece sokağa çıkmayın, açık giyinmeyin, flört etmeyin; konser, tiyatroya gitmeyin gibi gerici dayatmaların ancak gerçek laiklikle son bulacağını unutmayalım. CHP'nin ilkelerini belirten altı ok birer birer kırılırken, burjuva laisizmini temsil eden ok bugün başağdı durmaktadır. Bu nedenle, şimdi burjuva laisizminden kurtulup işçi sınıfı laisizmini savunmanın tam zamanıdır.

HDP'YE DÖNÜK POLİS ŞİDDETİ KABUL EDİLEMEZ

Türkiye Komünist Hareketi (TKH) Halkların Demokratik Partisi'ne (HDP) yönelik artan polis saldırısına ilişkin bir açıklama yayımladı. Açıklamada, "AKP ülkeyi yönetememekte ve iktidarını kaybetme korkusuna kapıldıkça bu tür yöntemlerle iktidarda kalabileceğini zannetmektedir. Ancak korkunun ecele faydası bulunmuyor." denildi.

"HDP'ye dönük polis şiddeti kabul edilemez" başlığıyla yayımlanan açıklamada şu ifadeler yer aldı:

"HDP eski Milletvekili ve İstanbul İl Eş Başkanı Ferhat Encü'ye dün polisin tokat atması ve bugün bunu protesto etmek isteyenlere dönük müdahale ile HDP binasına çevik kuvvet polisinin girmesi kabul edilemez. Türkiye Komünist Hareketi olarak HDP'ye yapılan saldırıları kınıyoruz.

AKP iktidarı kendisine karşı çıkan herkese düşman hukuku uygulamaktan geri durmamaktadır. Kimi zaman yargı sopasına başvuran bu gerici iktidar, yeri geldiğinde ise Anayasal bir hak olan basın açıklamalarını kaymakamlıklar eliyle yasaklamakta, buna boyun eğmeyeceğini ortaya koyanlara karşı polis şiddetini devreye sokmakta ve hatta ülkemizde yasal çerçevede varlığını devam ettiren siyasi parti binalarına zor kullanarak girmektedir.

www.tkh.org.tr 0541 515 1920 @komunisthareket @turkiye_komunist_hareketi TürkiyeKomünistHareketiTKH KomunistHareket

Dün Ferhat Encü'ye bir emniyet görevlisi tarafından tokat atılması ve bugün HDP binasına zorla girilmesi AKP'nin iktidarda kalabilmek için ne kadar pervasızlaşabileceğinin göstergesidir. Benzeri bir durum yakın tarihte 25 Kasım vesilesiyle düzenlenmek istenen basın açıklamalarında da görülmüş, yüzlerce kişi kaymakamlık yasakları sonrasında polis şiddeti uygulanarak ters kelepçeler ile gözaltına alınmıştır. Yine Cumhurbaşkanı kararıyla milli güvenlik gerekçe gösterilerek metal işçilerinin grevinin yasaklanması benzeri bir zihniyetin

ürünüdür.

AKP ülkeyi yönetememekte ve iktidarını kaybetme korkusuna kapıldıkça bu tür yöntemlerle iktidarda kalabileceğini zannetmektedir. Ancak korkunun ecele faydası bulunmuyor.

Bu yaşananlar adli adınca istibdat rejiminin somut örnekleridir. Ülkemiz emekçileri bu gerici baskı rejimini alt etmesini bilecektir."

TKH: İstibdat rejimi şaşırtmamıştır!

Hukuksuzluğu görmek için yakın dönemde AKP'ye karşı çıkanlara dönük yargılamalara ve tutuklamalara, anayasal bir hak olan basın açıklamalarına koyulan yasaklara ve polis şiddetine, metal işçilerinin grevinin milli güvenlik bahane edilerek Cumhurbaşkanı kararıyla ertelenmesine bakmak yeterlidir

Türkiye Komünist Hareketi (TKH) İstanbul Büyükşehir Belediyesi Başkanı Ekrem İmamoğlu'na, Yüksek Seçim Kurulu (YSK) üyelerine hakaret ettiği iddiası üzerinden verilen 2 yıl 7 ay 15 gün hapis ve geçici siyaset yasağı cezasına ilişkin bir açıklama yayımladı. Açıklamada, "AKP tarafından, Tayyip Erdoğan'ın geçmişte okuduğu şiir üzerinden üretilen mağdur edebiyatının bugün yalnızca takiyeden ibaret olduğu görülmüştür. Geçmişte 'vesayete karşı mücadele ettiğini' söyleyenlerin bugün kurdukları baskı rejimi, AKP'nin gerçek kimliğini gözler önüne sermektedir." denildi.

"İstibdat rejimi şaşırtmamıştır" başlığıyla yayımlanan açıklamada şu ifadeler yer aldı:

"İstanbul Büyükşehir Belediyesi Başkanı Ekrem İmamoğlu'na, 31 Mart 2019 seçimlerinin iptal edilmesinin ardından Yüksek Seçim Kurulu (YSK) üyelerine hakaret ettiği iddiası üzerinden verilen 2 yıl 7 ay 15 gün hapis ve geçici siyaset yasağı cezası AKP eliyle kurulan istibdat rejiminin gerçek yüzüdür.

Bu alınan kararın siyasi bir karar olduğu açıktır ve AKP iktidarının yargıyı kendi çıkarları için sopa olarak kullanmasının bir başka örneğidir. AKP ülkeyi yönetememekte ve iktidarda kalmak

için elindeki bütün olanakları kullanmaktadır. 20 yıldır AKP eliyle kurulan rejim tarikatların, mafyanın ve sermayenin haramiler saltanatından başka bir şey değildir.

Bugüne kadar onlarca örnekte görüldüğü gibi hukuk bugün bir kez daha ayaklar altına alınmış, yargı siyasetin sopası haline getirilmiştir. Hukuksuzluğu görmek için yakın dönemde AKP'ye karşı çıkanlara dönük yargılamalara ve tutuklamalara, anayasal bir hak olan basın açıklamalarına koyulan yasaklara ve polis şiddetine, metal işçilerinin grevinin milli güvenlik bahane edilerek Cumhurbaşkanı kararıyla ertelenmesine bakmak yeterlidir.

AKP tarafından, Tayyip Erdoğan'ın geçmişte okuduğu şiir üzerinden üretilen mağdur edebiyatının bugün yalnızca takiyeden ibaret olduğu görülmüştür. Geçmişte 'vesayete karşı mücadele ettiğini' söyleyenlerin bugün kurdukları baskı rejimi, AKP'nin gerçek kimliğini gözler önüne sermektedir.

Ancak bu hukuksuzluk, adaletsizlik ve baskı elbet sona erecektir. Bu gerici, karanlık harami düzeni emekçi halkımız eliyle yıkılacaktır."

Memleket Sohbetleri'nin Eskişehir buluşması gerçekleşti

Türkiye Komünist Hareketi'nin (TKH) Türkiye'nin bir dizi il ve ilçesinde gerçekleştirdiği "Karanlıktan Çıkış: Yeni Bir Cumhuriyet" başlığıyla düzenlediği Memleket Sohbetleri toplantısı Eskişehir'de gerçekleşti.

TKH Eskişehir İl Örgütü'nde gerçekleştirilen toplantıya TKH MK Üyesi Hüsnü Atlıkan katılırken, toplantıda yaklaşan seçimler, sosyalistlerin mücadele hattı, yurt ve dünyadaki önemli politik gelişmeler değerlendirildi.

Sarper Özsan: O günler de Gelecek!

TÜM İŞÇİ VE EMEKÇİLERİNİ BİRLİKTE TUTULUZ.

1 MAYIS

İşçi Sınıfının Uluslararası Birlik, Mücadele ve Dayanışma Günü olan 1 Mayıs'ta işçi ve emekçilerin hep bir ağızdan coşkuyla söylediği 1 Mayıs marşının söz yazarı ve bestecisi Sarper Özsan 78 yaşında Ankara'da hayatını kaybetti.

1969 yılında Ankara Devlet Konservatuvarı kompozisyon bölümünden mezun olan Sarper Özsan 1970'te TRT'de çalışmaya başladı. 1971'de tutuklanan Özsan 20 ay tutuklu kaldı. Daha sonra İstanbul Devlet Konservatuvarı'nda öğretim üyeliği yaptı ve 1987'de TRT'ye tekrar döndü. 1982'de yönetim kurulu üyeliği görevinden alınmasının ardından Danıştay'a yaptığı başvuru sonrası 1990'da görevine geri döndü.

Cem Karaca'nın seslendirdiği "Durduramayacaklar Halkın Coşkunu Selini" parçasının bestesi de Özsan'a aittir.

Bir Ceza Avukatının Anıları, Asiye Nasıl Kurtulur, Fosforlu Cevriye gibi sinema tarihinde yer eden filmlerin müzikleri de Sarper Özsan'a aittir.

Sarper Özsan 1 Mayıs Marşı'nın öyküsünü 2011 yılında şöyle anlatmıştı:

"Sanıyorum 1973 yılında Ankara Sanat Tiyatrosu, Bertolt Brecht'in Maksim Gorki'nin romanından aynı adla sahneye uyarladığı "Ana" oyununu oynamaya karar vermiştim. Müziklerini benim yapmamı istediler. Seve seve kabul ettim ve hemen çalışmaya koyuldum. Tabii Brecht'in bütün oyunlarında olduğu gibi bu da müzikli bir oyundu ve oyunun metninde Brecht tarafından yazılmış şarkı sözleri bulunuyordu. Sanıyorum öncelikle bu sözleri besteledim. Ama oyunda, Çarlık polisinin, meydanda toplanan işçilerin üzerine yayılım ateşi açarak yüzlerce kişiyi öldürdüğü, bu nedenle de tarihe "Kanlı Pazar" adıyla geçen Rusya'daki ünlü 1 Mayıs 1905 sahnesi için Brecht, metnin üzerine "İşçiler marş söyleyerek sahneye girer" biçiminde bir not yazmış ama hangi marş olduğunu belirtmemiş. Herhangi bir söz de koymamış... Bir süre burası için uygun bir müzik aradım ama sözlerle ve müziğiyle bu sahne için içime sinen bir müzik bulamadım. Bu durumda iş başa düş-

tü. Bu müziğin sözlerini de müziğini de benim yazmamın daha iyi olacağına karar verdim. Çalışmaya başladığımda gerek sözlerin gerekse ezginin, bir yandan oyuna aykırı kaçmamasına, öte yandan da kendi halkımızın kulağına aykırı gelmeyecek bir yapıda olmasına dikkat ettim. Sözler, devrimci bir gözle yapılmış durum saptamalarını, geleceğe olan güven ve inancı, devrimci kararlığı dile getirir. Müzik ise, Kürdi dizisiyle sol minör tonunun karışımıyla yazılmış bir ezgiden oluşmuştur. Bu ezgi aynı zamanda devrimci ruhu ve heyecanı yansıtan bir yapıya sahiptir. Bu ruh ve heyecan müziğin, "1 Mayıs, 1 Mayıs, işçinin emekçinin bayramı / Devrimin şanlı yolunda ilerleyen halkın bayramı" sözlerini içeren nakarat kısmında doruğa ulaşır. Bütün bunların yanında, sözlerin iyi anlaşılması ve halkın kolay söyleyebilmesi için, sözle müziğin özellikle ritim ve vurgu açısından uyumunu anlamına gelen prozodi konusuna da çok dikkat

edilmiştir.

O sıralarda Ankara Sanat Tiyatrosu, Ankara'da çok sevilen, çok gidilen bir tiyatroydu. Bütün ilerici ve devrimci kesim Ankara Sanat Tiyatrosu'nun oyunlarını kaçırmazdı. Sanıyorum izleyicilerin beğenisiyle kulaktan kulağa yayıldı. Çünkü marşı öğrenebilecekleri başka bir kaynak yoktu; bir yerde çıkarılmış herhangi bir kaset bulunmuyordu. Eskiden bu türlü eylemler çoktu. Grevler çok daha sahiciydi. 15-16 Haziran eylemlerine bakarsanız bunlar tarihe geçecek olaylar. Dünyada şu anda devrim dalgası yükselmiyor. Oysa bizim gençliğimizde 60'lı yıllarda bütün dünyada devrim dalgası yükseliyordu. Bu dalga bütün dünyayı bütün halkları etkilemişti. Ama şimdi böyle bir dalga görmüyorum. Tarihler, dönemler dalgalar halinde gelir. O günler de gelecek."

